

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (3474) 2016 NOVEMBER – LAPKRIČIO 1 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

KĄ LIEPSNELĖS SAKO?

Mirusiųjų prisiminimas ir maldos už juos itin ryškūs ir vieningi Vėlinių vakarą puošiant kapus, uždegant žvakutes.

Mes, lietuviai, Vėlinių vakarą laikome savaip atsiradusia tautine švente, nes okupacijų bei persekiojimų prislėgti tą šventą vakarą atradome kaip vienintelį laiką, kai darėsi šiek tiek įmanoma organizuotai laisviau pabrėžti savo tradicijas bei pagarbą ir meilę tiems, kurie dirbo ir kovojo, kad būtume laisvi ir laimingi, kokie maždaug šiandien esame. Pirmiausia prisimintini pirmaeiliai laisvės kovotojai – partizanai, kurių žūtys nenustos liudyti, kaip gyvybės vertė sumažėja dėl meilės Tėvynei ir artimui. Tuo dedami pamatai drąsiai reikštis, įjungiant ir ginkluotą pasipriešinimą, nors greito laimėjimo ir nesitikint. Pergalėn vedantys valia ir ryžtas pranoksta visus apskaičiavimus, ar kovoti apsimoka, iškelia virš laiko vienadienes nesėkmes. Laimi tie, kurie nugali laiką, kurių žūtys prasiveržia pro laiko ribas. Vėlinių vakarą plevenančios liepsnelės tam pritaria. Ir paliesti beveik vienodos nuotaikos, liekame vieningi ir nenugalimi. Iškyla ir opus klausimas, ar tokie esame tik vieną sykį per metus, tik Vėlinių vakarą, kai ne žodžiais į mus prabyla Tėvynę už save labiau mylėję žuvusieji? Šį šventą vakarą turėtume jausti, jog tarp mūsų atsistoja ir tie, kuriems Sibiro taigose įsmeigti kryželiai, ir tie, kurių karstai apibarstomi gintarėliais tolimuose išeivijos kraštuose. Nevienodai išėję, bet vienodai brangūs tebūna visi.

Prisimintina, kad Vėlinės yra ir labai sena religinė šventė, prasidėjusi mirusiųjų pagerbimu jau pačiais pirmaisiais krikščionybės amžiais. Santykiai su vėlėmis visai reiškėsi ir tolimos pagonybės laikais. Tikėta, kad per metus esanti viena diena, o tai Vėlinės, kada vėlės pasireiškia pilnu žmogišku gyvastingumu, ir todėl tą dieną ant kapų būdavo dedamas maistas. Po to jo “likutis” būdavo išdalinamas vargšams. Tie tikėjimai bylojo supratimą apie žmogiškosios egzistencijos neribotumą ir lyginamąją vertę. Taigi, senovės lietuvių tikėjimai apie įsivaizduotą tikrovę palengvindavo spręsti klausimus, susijusius su gyvenimu ir mirtimi. Per šimtmečius visa tai įgijo kitas formas, atsispindinčias religijose ar mąstymuose. Tuo būdu Vėlinės tapo ištakomis atsakymų, kylančių iš svarstymų apie amžinybę. Visa, kas su tuo vienaip ar kitaip susieta, iš esmės atmeta materialistinį požiūrį, kad su mirtimi viskas baigiasi. Šitoks teigimas pirmiausia patogus daiktų kultūrai platinti. Jis ir populiarus, nes nepripažįsta gilesnių mąstymų. Apsitvėrus tik daiktų aplinka, nors civilizacija auga, nežymiai vyksta gyvenimo susiaurėjimas. Nuo čia ir prasideda dvasinis nuosmukis. Tegu Vėlinės padeda giliau apmąstyti gyvenimo sąrangą ir būties tikslus. ČS

ŠIAME NUMERYJE

- Arkivyskupo Liongino Virbalo sveikinimo kalba – **2 psl.**
- Naujasis Lietuvos seimas – skaičiais – **3 psl.**
 - Šiluvos Marijos koplyčios iškilmės – neužmirštama šventė dvasiai – **4 psl.**
- Kiek Lietuvai yra svarbus užsienyje gyvenančių lietuvių politinis aktyvumas? – **5 psl.**
 - Į gimtinę – su spektakliu – **8 psl.**

M.K. Čiurlionis. Kapinės Žemaitijoje. 1909 m., tapybos paveikslas

Algimantas Mikuta

Žemaitija. Vėlinės

*Dar niekada taip nejutau tavęs,
kaip šitą vakarą, kai sningant degė žvakės
ir kiaurai pro išretintas girias
mirkėjo Beržoras, Barstyčiai, Šatės.
Gyvieji prisišliejo prie daiktų,
prie akmenų, prie tų retų giraičių,
kurios jau nebepaslepia šimtų*

*į liepsną atsiliepiančių žemaičių.
Dar ne visi nusinešė vardus,
bet jau visi apleido savo darbus.
Palikę margus, sugulė kartu,
ir juos visus sujungė vienas vardas.
Jie – žemė. Jie – Žemaitija. Gelmių šviesa
prasikala pro vandeningą sniegą.
Kaip gaudžia, tėviške, kaip gaudžia kalvose.
Kaip gieda, tėviške, kaip gieda.*

1970

LIETUVOS KONSTITUCIJAI – 24

Pagrindinis valstybės įstatymas – Lietuvos Konstitucija

Spalio 25 dieną, minint 24-ąsias Lietuvos Konstitucijos priėmimo metines, prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo iškilmingame Konstitucijos dienos minėjime Vilniaus rotušėje. „Nelengva suskaičiuoti, kiek kartų per metus atsigręžiamo į savo Konstituciją. Su ja tariamės įvairiais klausimais. Ją pasirenkame kaip atskaitos tašką. Tai reiškia viena: mūsų Konstitucija – gyvybinga, kelianti aukščiausius atsakomybės reikalavimus ir egzaminuojanti esminiais demokratijos klausimais“, – sveikinimo kalboje sakė Prezidentė. Valstybės vadovė pabrėžė, kad ištikimybė Konstitucijos vertybėms, supratimas, kad turime jas saugoti, turi ypatingą – vienijančią – bruožą. Anot

Prezidentės, tai parodė ir pasibaigę rinkimai į Seimą, suteikę galimybę kiekvienam dalyvauti kuriant valstybę ir įtvirtinant žmonių valią. „Šį kartą pamatėme naujos pilietinės bangos pakilimą – jaunimo dalyvavo du kartus daugiau nei anksčiau. O didelė balsų persvara buvo už pokyčius. Už spartesnę valstybės pažangą ir demokratijos kokybę“, – sakė Prezidentė. Konstitucinio Teismo surengtame iškilmingame minėjime dalyvavo Konstitucijos kūrėjai, Kovo 11-osios akto signatarai, garbūs teisininkai ir akademinės bendruomenės nariai. Taip pat garbūs svečiai iš užsienio: Moldovos, Lenkijos ir Ukrainos Konstitucinių Teismų pirmininkai. Prezidentė pabrėžė, kad mūsų šalies europinis ir transatlantinis kelias bei geopolitinė kryptis yra įtvirtinti Konstitucijoje, kaip tautos apsisprendimas. Jo aktualumą jaučiame kasdien reaguodami į pasaulio įvykius, kad ir kur jie būtų – Ukrainoje ar Sirijoje – Lietuvos žmonės visada pasirenę palaikyti demokratijos pusę. Tą dieną Prezidentūroje vykusioje iškilmėje Prezidentė pasveikino jau 10-ojo Konstitucijos egzaminą laimėtojus. Šalies vadovė pabrėžė, kad per dešimt metų egzaminas virto pilietiška ir patriotiška tradicija – jame dalyvavo jau daugiau kaip 210,000 Lietuvos žmonių.

Inf. ir ntr. iš tinklalapio lprezidentė.lt

Arkivyskupo Liongino Virbalo sveikinimo kalba

2016 m. spalio 9 dieną, švenčiant Šiluvos koplyčios Vašingtono Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bazilikoje – JAV valstybinėje šventovėje – 50-mečio iškilmes

Jūsų Ekscelencijos arkivyskupai, gerbiamieji kunigai, aukštieji svečiai, jubiliejaus minėjimo komiteto nariai, mielieji tautiečiai ir visi šios šventės dalyviai, brangūs Marijos radijo klausytojai, džiugu švęsti Šiluvos koplyčios 50 metų jubiliejų Nekaltojo Prasidėjimo nacionalinėje šventovėje Gailestingumo jubiliejaus metais. Čia turime ir Gailestingojo Jėzaus paveikslą. Mus subūrė Marija – Jėzaus ir mūsų Motina, kuri pasirodė Šiluvoje ir kvietė garbinti jos Sūnų. Šiluva mums simbolizuoja nepalaužiamą lietuvių ryžtą išlaikyti savo tikėjimą, kalbą, tradicijas, o kartu skatina prisiminti švelnų Marijos motiniškumą, jos rūpestį dėl savo vaikų, kuri patiria daugybę ir dabar į Šiluvą atvykstančių žmonių. Lietuvoje išskiriame kelis regionus: Aukštaitiją, Žemaitiją, Sūduvą, Dzūkiją. Šiandien turėtume pripažinti, kad yra dar vienas regionas – išeivija. Tai ta ženkli tautiečių dalis, kurie ieško ne tik

geresnių galimybių, bet įsiliedami į kitų šalių gyvenimą stengiasi praturtinti tas šalis savo lietuviška kultūra. Ši Šiluvos koplyčia Vašingtone bei pastangos visų, kurie ją kūrė ir ja rūpinosi, liudija apie tai. Į Jungtines Valstijas atvykę lietuviai čia rado palankias sąlygas gyventi ir kurti. Drauge savo širdyje jie išsaugojo Lietuvą, Kristaus tikėjimą, todėl dalelę Tėvynės puoselėjo ten, kur gyveno. Jie dovanojo savo lėšas ir talentą tam, kad atsirastų ši maldos vieta, primenanti Šiluvoje pasirodžiusią Dievo Motiną. Tai – gražus pavyzdys, kaip tikėjimo ir bendro, kilnaus užmojo vienijami lietuviai sugebėjo pasiekti užsibrėžtą tikslą. Drauge tai ir puiki paskata visiems lietuviams išlaikyti meilę Tėvynei ir vienybę su ja. Su dėkingumu prisimeiname vyskupą Vincentą Brizgį, visus aukotojus, ypač Lietuvos Vyčius, šią koplyčią kūrusius menininkus. Nuoširdžiai dėkoju p. Viktorui Nakui ir Šiluvos koplyčios jubiliejaus komiteto

nariams, ypač prel. Edmundui Putrimui, mons. Rolandui Makrickui, visiems jums, kurių entuziazmo ir pastangų dėka vyksta šis minėjimas.

Mums didelė garbė, kad šiai iškilmei vadovauja ir homiliją sakė Jungtinių Amerikos Valstijų Vyskupų konferencijos pirmininkas, Luisvilio Kentukyje arkivyskupas Joseph Kurtz, joje dalyvauja apaštališkasis nuncijus Jungtinėse Valstijose arkivyskupas Christophe Pierre, Nacionalinės šventovės rektorius mons. Walter R. Rossi. Ačiū Jums! Vašingtono nacionalinė šventovė gražiai pristato Marijos gerbimo vietas, brangias įvairių šalių katalikams. Kaip svarbu, kad bet kokios tautybės žmonės ne tik galėtų išpažinti tikėjimą, bet, būdami praktikuojančios katalikai, turėtų galimybę puoselėti savo kalbą bei tradicijas ir drauge praturtinti krašto, kuriame gyvena, Bažnyčią. Koplyčios sidabrinis jubiliejus minėtas Lietuvos atgimimo laikais. Melskime Marijos Sūnų

Vašingtone, Šiluvos koplyčios 50-mečiui skirtose Mišiose kalba arkivyskupas Lionginas Virbalas

Jėzų, kad šiais ypatingojo Gailestingumo jubiliejaus metais švenčiama auksinė Šiluvos koplyčios sukaktis žymėtų naują – dar stipresnio mūsų šalies ir visų lietuvių susitelkimo, dvasinio pakilimo, Evangelijos branginimo – metą. Melskime, kad Dievas laimintų Ameriką.

Iš naujo atraskime svetingumą!

Europos vyskupų konferencija Madride – apie svetingumą pabėgėliams

Mūsų laikais dažnas vaizdas žinių laidose: migrantų bangos, atnešančios nesuskaičiuojamus pabėgėlius. Žinome apie jų žūtbūtinę kovą, dėl kurios rizikuoja viską, kad tik pasiektų Europos kraštus, plaukdamami menkais laiveliais per Viduržemio jūrą arba keliaudami per dykumą pavojingiausiais keliais. Tačiau praktiškai nieko nežinome apie migrantus ir pabėgėlius pasitinkantį žmonių dosnumą, dalijimąsi ir tikrai nuoširdų jų priėmimą. Suteikęs pabėgėliams būtiniausią paramą, po to sekančiose jų suartinimo pastangose labai aktyviai dalyvauja katalikų Bažnyčia. Neseniai Madride Europos vyskupų atstovai ir delegatai svarstė apie geriausius būdus suartinant migrantus su juos priėmusiomis Europos visuomenėmis. Europos kraštų vyskupų konferencijų atstovus ir delegatus, atsakingus už migrantų pastoraciją, 2016 rugsėjo 26-27 dienomis priėmė Albacete vyskupas Ciriaco Benavente Mateos, kuris yra Ispanijos vyskupų konferencijos Migrantų komisijos pirmininkas. Lietuvos vyskupų konferencijai susitikime atstovavo delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadais prel. Edmundas Putrimas.

Bažnyčios ilgalaikė praktika rodo, kad ji veikia dviem kryptimis: dirba rūpindamasi tiek migrantų, tiek juos priimančiųjų gerove ir poreikiais, gerbiant asmenų orumą ir teises. Tačiau tikrasis iššūkis prasideda informuojant visuomenę. Žmonės turi su-

Europos Vyskupų konferencijos migracijos delegatų (CCEE) konferencijoje Madride (antras iš dešinės) prel. E. Putrimas, kairėje – Ukrainos atstovas Andrii Hakh, dešinėje CCEE atstovas iš Briuselio

prasti, kodėl reikia dialogo ir susitikimų. Susitikimai su kitu visuomet praturtina ir leidžia dalytis, jei tik yra deramas nusistatymas. Migrantų palydėjimas į visuomenes, kurios juos priima, turi būti vykdomas vietinių socialinių grupių ir Bažnyčios sutarimu. Tik per atitinkamą dialogo ir susitikimų ugdymą bus įmanoma pašalinti nepagrįstą baimę, dėl kurios Europoje auga ksenofobija.

Valstybių delegatai Gailestingumo metų dvasioje pajuto poreikį iš naujo atrasti svetingumo reikšmę ir vertę, kad geriau galėtų atsilipti į integracijos iššūkį. Šioje perspektyvoje delegatai pastebėjo, kad parapija be jokios abejonės yra privilegijuota vieta, kurioje galima įgyvendinti autentišką dialogo ir susitikimo pedagogiką. Parapijinė bendruomenė gali būti vieta svetingumui paliudyti, vieta, kurioje galima pasidalyti patirtimis ir dovanomis, erdvė taikingam sambūviui, kurio visi mes trokštame.

Delegatai Madrido susitikime taip pat svarstė apie prekybą žmonėmis (Šv. Mortos grupės), kalbėjo apie kinų imigrantų bendruomenės žemyno kraštuose ir Europos kinų katalikų evangelizavimą. Susitikimo dienomis bendrauta ir su imigrantais iš Afrikos. Afrikiečių choras giedojo Madrido arkivyskupo Carlos Osoro Sierra „Tylos Marijos“ parapijoje vadovautose Mišiose ir susitiko su didele afrikiečių migrantų grupe jėzuitų globos centre „San Ignacio“, kurioje galėjo susipažinti su jame taikomais asmenų integravimo modeliais, ypač per įdarbinimą ir švietimą.

Konferencijos dalyviai susitiko su Ispanijos Vyskupų konferencijos pirmininku, kardinolu Ricardo Blazquez Perez Vyskupų konferencijos būstinėje Madride ir su Toledo arkivyskupu Braulio Rodriguez Plaza, kurio arkivyskupija ypač daug dirba migrantų integravimo srityje.

Vatikano radijo inf.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, \$125 – rėmėjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, redaktorės pad. – Rima Žemaitytė-De Iulii, maketuotoja – Akvilė Minkevičienė, administratorė – Aušra Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com – redaktorė Andrea Benotaitė
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Naujasis Lietuvos Seimas – skaičiais

Naujojo Seimo narių amžiaus vidurkis yra metais mažesnis nei išrinkto 2012 metais, taip rinkimų statistiką pristatė Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) vadovas Zenonas Vaigauskas.

„Pagal amžiaus vidurkį, statistika labiau optimistiška, per praėjusius ketverius metus Seimo amžiaus vidurkis sumažėjo, Seimas atjaunėjo visais metais“, – per spaudos konferenciją statistinius duomenis apie naująjį Seimą pristatė Z. Vaigauskas. Pasak jo, Seimo narių amžiaus vidurkis po 2012 metų rinkimų buvo 52,8 metai, o naujojo parlamento narių amžiaus vidurkis pradedant darbą bus 51,5 metų.

Vyriausiam Seimo nariui – 75-eri. Tai pagal partijos „Tvarka ir teisingumas“ sąrašą išrinktas Juozas Imbrasas. Jauniausiai parlamentarei – 26-eri. Ji – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovė Rūta Miliūtė.

„Pagal įstatymą ir Konstituciją, vyriausias Seimo narys turėtų būti tas asmuo, kuris turėtų atidaryti pirmą Seimo posėdį ir pirmininkauti, kol bus išrinktas Seimo pirmininkas“, – sakė Z. Vaigauskas.

Antrasis pagal amžių Seimo narys yra socialdemokratas Antanas Vinkus. Jam 74 metai. Trečiasis pagal amžių – pagal partijos sąrašą išrinktas 67-erių Lietuvos liberalų sąjūdžio atstovas Kęstutis Glaveckas.

„Jauniausia, 1990 metais, jau po Nepriklausomybės atkūrimo, yra gimusi Rūta Miliūtė, iškelta pagal Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąrašą, 26 metų. Už ją ne ką vyresnis, tik keliomis dienomis, – Virginijus Sinkevičius, iškeltas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos. Aušrinei Armonaitei – 27-eri, Liberalų sąjūdis“, – jauniausius parlamentarų pristatė komisijos vadovas.

Naujai išrinktame Seime dirbs daugiau kaip pusė naujų parlamentarų – 83 iš

141. Daugiausia naujokų turės rinkimus laimėjusi Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga (LŽVS). Tuo metu daugiausia savo vietų Seime išsaugojo antroje vietoje rinkimuose likusi Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD). Tarp 141 naujojo Seimo narių dirbs 58 jau turintys parlamentinio darbo patirties politikai. Iš jų net 20 konservatorių: Mantas Adomėnas, Arvydas Anušauskas, Audronis Ažubalis, Agnė Bilotaitė, Rimantas Jonas Dagys, Irena Degutienė, Sergejus Jovaiša, Rasa Juknevičienė, Vytautas Juozapaitis, Dainius Kreivys, Andrius Kubilius, Kęstutis Masiulis, Antanas Matulas, Jurgis Razma, Paulius Saudargas, Kazys Starkevičius, Algis Strelčiūnas, Stasys Šedbaras, Emanuelis Zingeris ir Rokas Žilinskas.

„Pagal lytį, Seimo sudėtis nežymiai pasikeitė, sumažėjo trimis moterimis. Per praėjusius Seimo rinkimus 2012 metais mes turėjome 33 moteris, tai buvo 24% nuo bendro Seimo sudėties, dabar turime 30 moterų, 21%“, – sakė Z. Vaigauskas.

Seimą sudaro 141 Seimo narys – Tautos atstovai renkami ketveriems metams vienu mandatėse ir daugiamandatėje rinkimų apygardose slaptu balsavimu tiesioginiuose mišrios sistemos rinkimuose.

Naujas Seimas į pirmąjį posėdį turi rinktis ne vėliau kaip per 15 dienų po Seimo išrinkimo. Tai gali būti lapkričio 10 diena. Pagal Lietuvos Konstituciją, pirmąjį parlamento posėdį kviečia prezidentas.

VRK inf.

Pokalbiai apie grįžimą į Tėvynę

Renginio *Atgal į Lietuvą* klausytojai ir svečiai

Lietuvos ambasadorė Airijoje Rasa Adomaitienė Dubline spalio 15 dieną surengtoje konferencijoje *Atgal į Lietuvą* paragino jaunimą grįžti į Tėvynę ir, naudojant svetur sukaupą patirtį bei žinias, prisidėti prie ekonomikos, gerovės ir pilietinės visuomenės stiprinimo.

Vajaus *Atgal į Lietuvą* vadovai, gimę ir užaugę Lietuvoje, bet ilgiau ar trumpiau gyvenę emigracijoje, Linas Stankus, Justė Vižintytė, Irma Milišauskaitė, Gediminas Tamulynas papasakojo, koku būdu jų klajonės po pasaulį ir paieškos tapo sėkmės istorijomis bei pabrėžė, kad savų sumanymų įgyvendinimui Lietuvą pasirinko ne atsitiktinai, o vedami patriotiškų paskatų. Trečios kartos išeivijos lietuviai Darius Udrys ir Jurgis Didžiulis su žmona Erica Jennings – aire, gyvenančia Lietuvoje – pasidalijo gyva patirtimi, kaip perėmė iš senelių meilę Lietuvai ir sugrįžę į ją tapo savais.

Visus sužavėjo įmonės „Wide Wings“ įkūrėjo Gedimino Tamulyno verslo receptas – patirties ir įgūdžių, įgytų užsienyje,

pritaikymas Tauragėje sukuriant tarptautinėje erdvėje veikiantį verslą ir įrodymai, kodėl Lietuvoje gyventi gera.

Konferencijos rėmėjo, tarptautinės finansų įmonės „CITCO“, vadybininkai Chris Butler ir Diarmuid Sexton pristatė sėkmingai besiplečiantį paslaugų centrą Vilniuje ir paragino jaunimą susirasti darbą Tėvynėje. Taip pat buvo pristatyta darbo aplinka įmonėse „Telia“, „Western Union“. Banko „Swedbank“ analitikė Laura Galdikienė pristatė naujausius ekonominius ir migracijos rodiklius, nubrėžė Lietuvos ekonomikos galimybes.

Vajus *Atgal į Lietuvą* skirtas paskatinti lietuvių jaunimą, gyvenantį ar studijuojantį užsienio šalyse, grįžti į Lietuvą ir pradėti savo darbo karjerą, kurti verslą, prisidėti prie socialinės gerovės stiprinimo. Šis renginys taip pat skatina artimesnį lietuvių, gyvenančių užsienyje ir Lietuvoje, bendradarbiavimą, kviečia užsienyje įgytas žinias, idėjas ar įgautą patirtį pritaikyti Lietuvoje.

URM inf. ir ntr.

Žinios iš Lietuvos

PIRMASIS PREZIDENČIŲ SUSITIKIMAS

Pirmasis Estijos ir Lietuvos prezidentų Kersti Kaljulaid (k.) ir Dalios Grybauskaitės susitikimas Vilniuje (R. Dačkaus ntr.)

Vilniuje susitiko Lietuvos ir Estijos prezidentės Dalia Grybauskaitė ir Kersti Kaljulaid. Susitikimo metu aptartos su Astravo AE (Gudija) statyba susijusios grėsmės, geležinkelio projektas „Rail Baltica“ ir NATO vaidmuo, užtikrinant regiono saugumą. Estijos prezidentės nuomone, Europos sąjunga neturėtų išileisti elektros iš Gudijos statomos Astravo atominės elektrinės, jeigu jos elektros kainoje neatsispindės aplinkosaugos rizikos. Ji tai pat išsakė savo įsitikinimą, kad Lietuva tesės savo įsipareigojimus „Rail Baltica“ statyboje. Europos komisija buvo suabejojusi, ar Lietuvai galima skirti paramą „Rail Baltica“ statyboms, kadangi „Lietuvos geležinkeliai“ delsė pasirašyti sutartį. „Lietuvos geležinkeliams“ pasirašius

„Rail Baltica“ viešųjų pirkimų sutartį, Lietuvai nebegresia netekti europinės paramos – sutartis dėl 191 mln. eurų paramos turėtų būti pasirašyta lapkričio pabaigoje. Projektui, kurio vertė sieks apie 5 bln.eurų, ES 2014-2020 metais gali skirti iki 85% lėšų.

Estijos prezidentė tvirtina, kad Baltijos valstybėms būtina tęsti bendradarbiavimą su NATO, siekti Europos vienybės dėl saugumo bei Rusijos politikos vertinimo. Kersti Kaljulaid, neseniai išrinkta pirmoji Estijos prezidentė moteris, išsakė pritarimą Lietuvos sprendimui dėl šauktinių karių – Estijos pavyzdys rodo, kad tai pasitarnauja ne tik valstybės saugumui, bet ir jaunimo patriotiniam auklėjimui.

LIETUVOS PARAMA

Lietuvos užsienio reikalų ministerija skyrė 20,000 eurų humanitarinei pagalbai Ukrainai, 20,000 eurų – palestiniečių pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose ir 10,000 eurų – nukentėjusiems nuo uragano Haiityje. Jungtinių Tautų duomenimis, Rytų Ukrainoje skubi pagalba reikalinga 3.1 mln. gyventojų. Lietuvos užsienio reikalų ministerijos skirtos lėšos bus pervedamos tarptautiniam Raudonojo Kryžiaus komitetui. Nuo konflikto pradžios Lietuva jau yra skyrusi humanitarinei pagalbai Ukrainoje daugiau kaip 1 mln. eurų. Atsižvelgdama į išskirtinį JT pagalbos ir darbo agentūros Palesinos pabėgėliams Artimuosiuose

se Rytuose (UNRWA) vaidmenį, teikiant paramą daugiau kaip 5 mln. palestiniečių pabėgėlių, Lietuvos užsienio reikalų ministerija skyrė 20,000 eurų šiai organizacijai. UNRWA teikia paramą palestiniečių pabėgėliams, pasklidusiems 58-iose pabėgėlių stovyklose Jordanijoje, Libane, Sirijoje, Gazoje, Vakarų Krante, įskaitant Rytų Jeruzalę. 2016 m. spalio 4-5 d. praūžęs uraganas „Matthew“ smarkiai nuniokojo Haičio valstybę, kur daugiau kaip 1.4 mln. žmonių reikia pagalbos. Užsienio reikalų ministerijos skirtos lėšos humanitarinei pagalbai teikti Haiityje bus pervedamos Pasaulio maisto programai.

KONSTITUCIJOS ŽINOVAMS - APDOVANOJIMAI

Tradiciniu tapusiam Konstitucijos žinių patikrinimo vajuje šiemet dalyvavo daugiau nei 32,000 dalyvių iš visos Lietuvos. Konstitucijos egzamino nugalėtojai buvo paskelbti 29 Lietuvos gyventojai devyniose dalyvių grupėse. Dalyvių, neturinčių teisinio išsilavinimo, grupėje nugalėjo Paulius Šepetytis iš Kauno, Rūta Norkutė iš Vilniaus ir Alvyda Urbonienė iš Šilalės. Teisinį išsilavinimą

turinčių ar jo siekiančių grupėje geriausiai pasirodė vilnietis Dmitrij Rancev, klaipėdietė Audronė Lavruvianec ir Virginijus Andrius Bukauskas iš Visagino. Šiemet pirmą kartą egzaminą Lietuvos aklųjų bibliotekoje galėjo laikyti ir regos negalią turintys žmonės. Prezidentūroje taip pat buvo pasveikintas geriausiai šioje dalyvių grupėje pasirodęs dalyvis – Alvydas Valentas.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

ŠILUVOS MARIJOS KOPLYČIOS IŠKILMĖS – NEUŽMIRŠTAMA ŠVENTĖ DVASIAI

Nijolė BENOTIENĖ

Prieš 50 metų – 1966 m. rugsėjo mėn. – buvo pašventinta Šiluvos Marijos koplyčia, Nekaltojo Prasidėjimo valstybinėje katedroje bazilikoje.

Įvairiuose šaltiniuose yra skelbiama, kad dalyvavo net 25 chorai ir šventovė buvo pilnutėlė žmonių. “Šiluvos koplyčios šventinimo šventėje aš buvau,” – sako Arvydas Barzdukas. – “Bet buvau kun. Kazimiero Pugevičiaus paprašytas padėti šventės filmuotojams. Buvo padaryta pusvalandžio vaizdajuostė ir mano pareigos buvo sekioti vieną iš filmuotojų ir jam nurodyti svarbesnius šventėje dalyvaujančius asmenis, kuriuos reikėtų vaizdajuostėje matyti. Tad teatsimenu, kad Bazilika buvo sausakimšai perpildyta, bet buvau užimtas ir neatsimenu, nei kokie chorai dalyvavo, nei kaip jie ten sutilpo.”

Po 50-ties metų auksinio jubiliejaus proga spalio 9-ąją bazilika irgi buvo pilna žmonių. Erdvėje jautėsi jaudulys, džiaugsmas, nuostaba, kad štai mūsų lietuvių, čia daug, o pro duris vis virto daugiau ir daugiau žmonių.

Prelatas E.Putrimas, kuris buvo šios šventės sumanytojas ir organizatorius, paklaustas, kas jam padarė didžiausią įspūdį, atsakė: “Iškilmingumas ir vieninga pagarba, giedojimas ir žmonių nuotaika, kurią galėjai matyti iš jų veidų”.

O kas padaro renginį iškilmingu, ko reikia, kad renginys būtų nekasdieninis?

Man atrodo, iškilmingumui reikia keleto veiksnių: pirmiausia, tai aplinka-vieta. Šiluvos Marijos koplyčia didžiausioje katalikų šventovėje Šiaurės Amerikoje, valstybinėje Nekalto Prasidėjimo bazilikoje – tai didelis, orus pastatas. Įėjus pakeli galvą ir pradėti dairytis į aukštas kolonas, į kupolus, išpuoštus krikščioniškais simboliais, nusitęsusi ilgą taką iki pat altoriaus, šonuose įrengtas įvairių tautų koplyčias Dievo Motinai Marijai. Pagal dydį Bazilika, pradedant nuo Šv. Petro Bazilikos Vatikane, yra penkta – talpina per 2,500 žmonių. Iš jos per televiziją visoje Amerikoje perduodamos Kalėdų ir Velykų Mišios. Viskas, kas įėjus iš pradžių lyg ir suglumina, palengva pradeda aiškėti einant toliau, nes atpažįsti šventųjų atvaizdus, švento rašto paslaptis, atvaizduotas mozaikose, paveiksluose, ir darosi viskas artima ir žinoma, o užėjus į Šiluvos Marijos koplyčią pasijunti namie, nes koplyčios sienose bei altoriuje atsispindi religinė ir tautinė tėvynės lemtis: carinė priespauda, tremtis į Sibirą, Kryžių kalnas, Aušros Vartų Marija, kiti lietuviški simboliai – skauda tautos istoriją.

Iškilmingas, orus buvo ir pats pagrindinis renginys – Mišios Šiluvos koplyčios auksinio jubiliejaus proga. O jos buvo tikrai įspūdingos viskuo.

Šiluvos Marijos koplyčios šventės iškilmingumą sudarė ir susirinkę du tūkstančiai maldininkų-piligrimų. “Nudžiugau pamatęs, kad kiekviename suole sėdi maldininkai – sako Viktoras Nakas, ruošos komiteto pirmininkas. – Prieš metus su viršum galvojom, kad bent 500 žmonių susirinktų į Mišias, kitaip bus nemalonu prieš choras...” – rengėjai jau tada žinojo, kad Mišiose dalyvaus jung-

Didysis Toronto Volungės choras -58 dainininkai po Padėkos Mišių ant katedros bazilikos laiptų su vadove ir dirigente D.Viskontiene (iš kairės 1-oje eilėje penkta)

tinis 170 dainininkų choras.

Ir štai tas jungtinis choras pridėjo įsimenantį paskutinį iškilmių akordą, kad akys verktų, kad širdis džiaugtųsi, kad įvertintume dvasines vertybes, kad siela nuklystų į įvairius asmeninio gyvenimo išgyvenimus ir džiaugsmus, kad, prisiminę tautos istoriją, dėkotume Dievo Motinai už laisvą Lietuvą.

Preludas į Mišių pradžią buvo kompozitoriaus Leonido Abario penkių dalių *Magnificat*, atliktas jungtinio choro ir solistų, po kurio skambėjo kompozitoriaus Jono Dambrausko *Malda už Tėvynę*. “Man asmeniškai labiausiai įsiminusi šventės akimirka buvo J. Dambrausko giesmė *Malda už Tėvynę*. Ji paveikė ir visus bazilikoje susirinkusius žmones, nes jie tuoj pat sukluso ir matėsi, kad ne vienas braukė nosine akis. Pirmiausia, tai giesmės žodžiai yra gilūs, gaudūs ir prašantys...” “Išgirs mūsų balsą, išgirs mus...” “išklausyk, užlaikyk mūsų Tėvynę, Lietuvą!” Liko ypatingas ir neapsakomas jausmas, kai tokius žodžius dainuoja šimtai choristų gražiausioje bazilikoje galingu balsu iš visos širdies. Tai lyg vieningas visos tautos maldavimas, prašymas Viešpaties, kad Lietuva niekada nebūtų užmiršta, palikta, nuskriausta ar vėl užgropta”, – mintimis dalinosi choristė Andrea Benotaitė, grįžusi po kelionės iš Vašingtono.

Mišių procesijos giesmė *Sveika, Marija*, tiek kartų girdėta ir giedota, ši kartą skambėjo iškilmingai ir ypatingai pakiliai. Mišių knygelėje buvo įrašas, kviečiantis visus dalyvaujančius jungtis į bendrą giesmių giedojimą, joje buvo pridėtos ir natos. Kai kurie žmonės giedojo, bet dauguma palaimintai stovėjo, klausėsi ir gėrėjosi, nes čia buvo ne kasdieninės – sekmadieninės Mišios, o pasiklausyti tikrai buvo verta. Aukojimo giesmė *Kristui Karaliui* (kompozitorius Jonas Govėdas) skambėjo įspūdinga harmoninga choro balsų, trimitininkų dueto ir vargonų derme. Mišių dalys, liaudies dainų melodijomis, pritaikytomis Ritos Klierienės, skambėjo artimai ir jautriai. Mišios baigėsi iškilminga eiseną į Šiluvos Marijos koplyčią, chorui giedant specialiai šiai progai sukurta ir pirmą kartą giedamą giesmę “Šventa Mergele-Šiluvos Marija” (žodžius giesmei parašė šio rašinio autorė N. Benotienė, muziką R.Čyvaitė-Klierienė. – red.pastaba). Koplyčioje buvo prašoma Mergelės Marijos: “....Tavo gailestingumo ašarų sugraudinti mes, kaip kitados mūsų protėviai, keltume Tavo Sūnaus garbę apleistoje mūsų širdžių dirvoje, atstaty-

Padėkos Mišių muzikinėje liturgijoje dalyvavusių chorų vadovai (iš kairės) Ilona Babinskienė (Filadelfija), muzikos vadovė Rita Čyvaitė – Klierienė (Klyvlandas), Darius Polikaitis (Čikaga), Dalia Viskontienė (Torontas)

Po Mišių Toronto Prisikėlimo parapijos jaunimo choro dainininkės (iš k.) Viktorija Benotaitė, Elena Stravinskaitė, Andrea Benotaitė, muz. N. Benotienė, Lina Samonytė, Rūta Samonytė, Aleksandra Valaitytė

Dainos Puterienės ntrs.

tume griūvančias mūsų širdžių šventoves, permaldautume Viešpatį už visos mūsų tautos apsileidimus ir nuodėmes” (paimta iš jubiliejinio Šiluvos Marijos šventės mišiolėlio).

Pabaigoje Mišių skambėjo *Marija, Marija* (muzika Č. Sasnausko, žodžiai Maironio) ir Tautos himnas, kuriam, kaip ir kitoms giesmėms, mėgino pritarti ir pats arkivyskupas Joseph Kurtz.

Taip kaip pirkdami knygą, pavartome ją ir paskaitome ištraukėles, kitų žmonių mintis, surašytas ant viršelio, taip ir aš sudedu žodžius apie šią šventę rengusius žmones, apie jų nuopelnus ir ilgam paliktą prisiminimą.

“Esu labai, labai laimingas, kad Mišios taip pavyko ir dėkingas visiems, kurie vienaip ar kitaip prisidėjo prie jų sėkmės” – mintimis dalinasi Viktoras Nakas. – “Jungtinis choras buvo tikrai nuostabus! Mišių metu, kai klausiausi giedojimo, negalėjau atsistebėti, kad tikrai pasisekė tai įvykdyti. Pagalvojau – štai gieda ge-

riausi mūsų (išėivijos) chorai, juos veda geriausi mūsų chorvedžiai, ir mūsų kuklus – palyginus su tokia Čikaga ar Torontu – lietuvių telkinys Vašingtone sugebėjo juos pakviesti.”

Nathan Davy, bazilikos vargonininkas, vargonavęs šioms Mišioms ir labai artimai dirbęs su Rita Klieriene, vyriausia Mišių muzikos vadove, štai ką rašė: “..... *I thought that all the details fell into place perfectly, and I thought that the Mass was a beautiful and moving experience. I must say: thank you for your attention to detail – there were so many moving parts, and your determination to leave as little to chance as possible definitely made for much greater success.*

Dalia Viskontienė, paruošusi ir nuvežusi į Vašingtoną iš Toronto didžiausią jungtinį chorą (58 choristai) : “Kiekvienam iš Jūsų sakau ačiū už pasitikėjimą, repeticijas, pasiaukojimą ir puikų giedojimą tikrai įsimintinoje šventėje.

Nukelta į 7-ą psl.

Kiek Lietuvai yra svarbus užsienyje gyvenančių lietuvių politinis aktyvumas?

Dalia HENKE,

Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė

Lietuvos Seimo rinkimai jau pasibaigė. Išrinkome LR Seimą, kuris šiais iššūkių kupiniais laikais kurs modernią, saugią ir klestinčią Lietuvą. Be galo džiaugiuosi ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos vardu dėkoju užsienio lietuvių bendruomenėms ir organizacijoms, kurios parodė vienybę ir įdėjo daug darbo ir laiko, kad paskatintų užsienyje gyvenančius lietuvius registruotis ir balsuoti 2016 m., taip išreiškiant savo politinę valią Seimo rinkimuose. Taip pat dėkoju visiems rinkimo teisę turintiems lietuviams, aktyviai užsiregistravusiems ir dalyvavusiems LR Seimo rinkimuose. 2012 metų Seimo rinkimuose bendras užsienyje užregistruotų rinkėjų skaičius buvo 17009, šiemet – 19,207, apie 2200 balsų arba 13% daugiau! Naujamiesčio vienmandatėje rinkimų apygardoje balsavo 16,401, t.y. 25% daugiau negu 2012 metais. Kiekvienas mūsų balsas buvo svarbus Lietuvos ateičiai! Rinkdamasis kandidatą kiekvienas turėjo pagalvoti, kuris yra tinkamesnis atstovauti mūsų svarbiausiems interesams. Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenimis, užsienyje gyvenančių lietuvių balsai rinkimuose į Seimą pasiskirstė kitaip nei rinkėjų Lietuvoje. Per pirmąjį rinkimų turą užsienyje gyvenantys lietuviai, balsavę Naujamiesčio vienmandatėje apygardoje, daugiausia balsų skyrė Tėvynės sąjungos-Krikščionių demokratų partijos atstovui dr. Ž. Pavilioniui, o antroje vietoje liko perpus mažiau balsų surinkęs Liberalų sąjūdžio atstovas V. Alekna. Negalutiniais duomenimis, per pirmąjį turą užsienyje gyvenantys lietuviai daugiausia balsų – 46% – skyrė konservatoriams, dvigubai mažiau – 22% – balsų surinko Liberalų sąjūdis. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, surinkusi 8% balsų, liko trečioje vietoje, o socialdemokratai, vos perkopę būtiną 5% balsų barjerą, užėmė ketvirtą vietą.

Rinkimų dieną į ambasadą negalintys atvykti lietuviai buvo raginami balsuoti paštu, prieš tai atlikę elektroninę registraciją, kad būtų įtraukti į rinkėjų sąrašus ir ambasadą atsiųstų reikiamus dokumentus.

Visame pasaulyje buvo rengiami įvairūs renginiai, dalijamasi tai progai sukurtais video klipais, raginančiais aktyvumą rinkimuose, sudarytas ir išplatintas politikams Naujamiesčio vienmandatėje apygardoje klausimynas su mums rūpimais klausimais, pristatomi kandidatai ir glaustai pateikiamos jų politinės nuostatos lietuvių bendruomenei svarbiais klausimais. Buvo suteikta galimybė susipažinti su savo apygardos kandidatais ir politinių partijų vadovais gyvai. Vyko be galo populiarios ir gerai organizuotos politinės svarstybos, pirmą kartą per paskutinius 25 metus surengtos įvairiose lietuvių bendruomenėse, ir net buvo susisiekti teletiltu su JAV lietuviais Vašingtone. Susitikimai su lietuviais ir svarstymai buvo organizuojami Briuselyje, Dubline, Osle, Stokholme, didieji politiniai debatai vyko Londone.

Nuo pat pirmos registracijos dienos susidūrėme su sunkumais. Numatytu laiku gegužės 1 d. beveik savaitę neveikė elektroninė registracija. Dėl įvairių techninių kliūčių ne visi galėjo registruotis. Pavyzdžiui, VRK registracijos puslapyje registracijos sistema buvo techniškai nepritaikyta ir registracijos paslauga neveikė rinkėjams, naudojantiems „Apple“ išmaniuosius įrenginius („Apple“ planšetinius kompiuterius ir mobiliuosius telefonus) bei Linux operacinę sistemą. „Apple“ nešiojamųjų ar stacionarių kompiuterių naudotojai registruotis galėjo, tik jie turėjo naudotis bet kuria kita interneto naršykle, išskyrus „Safari“. Taip pat registracijos nepavyko atlikti tiems, kurių kompiuteryje nebuvo įdiegtas lietuviškas raidynas. Arba užsiregistravusieji negaudavo jokio patvirtinimo, kad jų registracija pavyko, pavyzdžiui, „Ačiū“, „Dėkojame“ ar pan. Žmogus likdavo nesupratęs, ar jis iš

Dalia Henkė, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė

viso užsiregistravo. Suabejojęs bandydavo dar kartą registruotis. O kiti taip ir nesulaukė balsavimui reikalingų dokumentų savo pašto dėžutėse iki spalio 9 d. Panašu, kad ne tik su šiomis techninėmis kliūtimis susidūrė užsienyje gyvenantys lietuviai. Antai Italijos lietuviams kilo kitokių keblumų: Lietuvos ambasada Romoje jiems atsiuntė neantspauduotus biuletenius. Užpildytas, tačiau be antspaudo biuletenis laikomas negaliojančiu. Argentinoje lietuviai skundėsi, kad konsulas pirma pranešė, esą, jiems paštu nebus suteikta galimybė balsuoti dėl neaiškių priežasčių. O galiausiai rinkiminiai dokumentai pasiekė Argentinoje gyvenančius lietuvius spalio 12 d. rinkimams jau pasibaigus. Europoje VRK balsavimo laiko pradžią pavėlino 2 valandomis. Visi šie atvejai rodo, kad elektroninis balsavimas tikrai palengvintų užsienyje gyvenančių piliečių dalyvavimą rinkimuose. Įdomu būtų suskaičiuoti, kiek dėl įvairių nesklaidumų per šiuos rinkimus Lietuva prarado užsienyje gyvenančių rinkėjų balsų, kai šie bent jau bandė registruotis norėdami išreikšti savo politinę valią, kaip ir garantuojama LR Konstitucijoje. Ar šis skaičius viršytų 25,000, o gal 30,000 balsuotojų? Gal net būtų pasiektas reikiamas užsiregistravusių balsų skaičius, užtikrinantis atskiros balsavimo apygardos, skirtos tik užsienyje gyvenantiems lietuviams, teisę? Negalima nepaminėti ir to fakto, kad užsienyje balsavusiems lietuviams kilo keblumų vertinant pagal pirmumą kandidatus, nes negavo nei kandidatų sąrašų, nei paaiškinimų – visus dokumentus siųsti neva buvę per brangu. Tai faktiškas LR Konstitucijos pažeidimas, nes teisės nėra lygios, nors tą garantuoja Konstitucija. Iš pateiktų pavyzdžių ir trukdžių, susijusių net su finansais, susidaro įspūdis, jog Lietuva nėra suinteresuota, kad užsienio lietuviai būtų stipri rinkiminė jėga. Pagrindinis vertinimas – konstitucinės piliečių teisės matuojamos finansais, todėl ne paslaptis, kad, rodant tokį požiūrį į Lietuvos piliečius, kai kurie nėra pasiryžę aukščiau vertinti savo valstybės ir negali ja pakankamai didžiuotis bei neturi tam interesų. Ir ar tokiu atveju neverta iš viso atsisakyti balsavimo paštu – taip valstybė dar daugiau sutaupytų? Nors lygios teisės piliečiams yra garantuojamos LR Konstitucijoje. Gal Lietuvai yra nesvarbūs užsienyje gyvenantys rinkėjai, nes mes traktuojami kaip nepakankamai politiškai aktyvi (pagal balsavimo teisę turinčių ir balsuojančių asmenų skaičių) ir įdomi politikams rinkėjų grupė, kad kas nors būtų keičiama ar daroma patogiau ir racionaliau. Tikriausiai esame svarbūs ir įdomūs tik savo piniginiams pervedimais, kurie sudaro daugiau kaip 3% BVP ir viršija Europos sąjungos paramą.

Kai kurios kliūtys buvo pašalintos operatyviai, o kai kurių problemų įvardijimas, tikiuosi, padės jų išvengti ateityje ir užtikrins sklandų ir patogų rinkėjams elektroninės registravimo sistemos veikimą. Gal tai padidins rinkėjų aktyvumą per kitus rinkimus – 2019 m. renkant LR prezidentą. Po šių rinkimų tapo aišku: nors buvo įdėta be galo daug pastangų ir žmogiškųjų bei finansinių išteklių į pilietiškumo skatinimą, būtina iš pagrindų keisti bendrą požiūrį į žmogų kaip rinkėją. Kad ir kur jis gyventų.

(Straipsnis šiek tiek sutrumpintas)
Pasauliolietuvis.lt, 2016.10.25

Kanados įvykių apžvalga

PASIEKTAS ES IR KANADOS SUSITARIMAS

Tik baigiantis paskutinei spalio savaitei ES ir Belgija sugebėjo išspręsti savo prieštaravimus dėl ES ir Kanados laisvos prekybos sutarties. Sutartis tarp Kanados ir ES buvo pasirašyta spalio 30 dieną. Dar prieš savaitę Kanados tarptautinės prekybos ministerė Chrystia Freeland viešai parodė savo nusivylimą, nepavykus užbaigti derybų dėl Kanados ir ES laisvos prekybos sutarties. Planuotą kelionę į Briuselį jos pasirašymui teko atidėti ir Kanados vyriausybės vadovui Justin Trudeau. Belgijos Valonijos sritis atmetė Kana-

dos ir ES sutarties projektą. Belgijos vyriausybė, prieš priimdama svarbius sprendimus, privalo turėti visų savo kraštų pritarimą. Valonijai atsisakius patvirtinti sutarties projektą, Belgija jos negalėjo pasirašyti. Bet kokią ES sutartį turi pasirašyti visos 28 narės valstybės. Valonija, prancūziškai kalbančios Belgijos dalies gyventojai – jų apie 3.6 mln., norėjo turėti daugiau aiškumo, ar Kanados ir ES sutartis nepažeis aplinkosaugos, darbo, vartotojų interesų, tiekiant iš GM augalų gaminamą maistą.

Belgijoje, Briuselyje, Valonijos žemdirbių piketas prieš ES ir Kanados laisvos prekybos sutartį (CETA)

GERA DERYBŲ PRADŽIA

Federacinės vyriausybės vietinių gyventojų reikalų ministerė Carolyn Bennett ir jos Ontario provincijos bendradarbė pasirašė istorinį susitarimą su Algonquins, pagal kurį dideli Rytų Ontario plotai –36,000 kv. km nuo Otavos iki North Bay – bus sugrąžinami jų žinion. Tai pagrindinis susitarimo punktas, dėl kurio pasirašė visos derybų pusės, nusprendusios kitus sprendimus punktus svarstyti vėliau. Galutinis sutarties patvirtinimas gali užtrukti penkerius metus. Kol kas visi šie aptariamieji žemės plotai bus neliečiami. Ontario vyriausybė su Algonquins ginčą sprendė 25 metus. Šių genčių vadai tvirtina, kad prieš 250 metų pasirašė

susitarimą su Karaliene, niekad neatsisakė savo teisių į žemes. Kitas susitarimo punktas – piniginė išmoka, bet kol kas jo dydžio niekas negali nurodyti. Ankstesnėse derybose buvo kalbama apie \$300 mln, bet dėl galutinės sumos dar nenuspręsta. Apytikriais skaičiavimais, esama 7-8,000 šių genčių atstovų. Jais pripažistami asmenys, turintys aiškius socialinius ir kultūrinius ryšius su čia buvusių bendruomene. Tai vienintelė Kanadoje dabartiniais laikais sudaryta sutartis su Pirmųjų tautų atstovais, ir ji gali tapti pavyzdžiu visai Kanadai, kaip spręsti ginčytinus klausimus su vietiniais gyventojais.

KVEBEKO IR ONTARIO SANDORIS

Ontario ir Kvebeko, dviejų didžiausių Kanados provincijų vadovai, Kathleen Wynne ir Philippe Couillard pasirašė neeilinį susitarimą. Ontario provincija įsipareigojo pirkti elektros energiją iš Kvebeko, taip per artimiausius septynerius metus sutaupant iki \$70 mln. Svarbi ne vien piniginė nauda. Atsisakant dujų ir daugiau naudojant elektros energijos, Ontario provincija taip

pat 1 mln. tonų anglies dvideginio teršalų galės nusirašyti nuo savo sąskaitos. Kokia kaina buvo perkama elektros energija, provincijos vadovė atsisakė atskleisti. Ontario provincijos energetikos ministeris Clenn Thibeault patvirtino, kad vartotojams šis pirkinys nepadės sumažinti mokesčių už sunaudojamą elektros energiją, bet provincijai tai naudingas sandoris.

Pagal Kanados spaudą parengė **S. Katkauskaitė**

NAISIAI

Baltų vienybės ugnis
Naisių žemėje

Baltų vienybės diena Šiauliuose

Prieš 780 metų Saulės mūšio išvakarėse ant kalvų ir piliakalnių suliepsnojusi ugnis kvietė vienytis baltų tautas. Žemaičiai ir žiemgaliai įveikė kalavijuočių ordiną, kuris tuo metu jau buvo nusiaubęs didelę Lietuvos teritoriją. Saulės mūšis tapo svarbia mūsų valstybės istorijos dalimi, o lemtingojo rugsėjo 22-osios dienos vakaro laužų ugnis – baltų vienybės simboliu.

2000 m. Lietuvos ir Latvijos Seimai rugsėjo 22-ąją paskelbė Baltų vienybės dieną. 2005 m. per rudens Lygę ant Girnikų, Šatrijos ir Sprūdės piliakalnių (Žemaitijoje) įvyko pirmoji šventinė baltų vienybės ugnies sąsąauka. Šios dienos minėjimas

tęsimas kasmet, tik dalyvių vis daugėja: 2015 m. vienybės ugnis liepsnojo daugiau nei ant 180 piliakalnių ir kalvų ar baltų gentims svarbiose istorinėse vietose Lietuvoje, Latvijoje, Gudijoje, Rusijoje, Lenkijoje. Sąsąaukoje nebe pirmus metus dalyvauja ir Naisių (Šiaulių r.) bendruomenė. Pirmaisiais metais ugnis liepsnojo ant Alkos kalno, Ugnies aikštėje. 2015 m. dar vienas laužas buvo įžiebtas naujai supiltoje Baltų arenoje – aukščiausioje šio krašto kalvoje. Dabar jau tradiciškai rugsėjo 22 d. Naisiuose vienu metu liepsnoja trys vienybės simbolizaujantys laužai.

Jubiliejinis 780-asis Saulės mūšio minėjimas šiais me-

tais prasidėjo Naisių vasaros ir bendruomenės kultūros rūmuose, kur buvo demonstruojamas dokumentinis filmas „Didžioji Lietuva. Lietuvių kalbos istorija“. Po filmo peržiūros susirinkusieji patraukė į Ugnies aikštę, kurioje pasitiko jau liepsnojantis laužas. Sąsąukos vedėjas Dovydas Petkus visus pakvietė mažomis žvakių ugnelėmis šviečiančiu taku pakilti į Alkos kalną ir iš tolo pasigėrėti į Baltų arenos viršūnę fakelais nešama ugnimi bei ten suliepsnojusiu dar vienu vakaro laužu. Ugnies eisenoje į Baltų areną dalyvavo Naisių mokyklos mokiniai – karta, kurios rankose tradicijų saugojimas ir puoselėjimas. Susirinkusius prie Alkos kalno aukuro sveikino Šiaulių universiteto mokslininkai: prof. dr. Arūnas Gumuliauskas bei Baltų centro vadovė doc. dr. Regina Kvašytė. Istorikas prof. A. Gumuliauskas priminė baltų tautų istoriją, didesnę dėmesį skirdamas Saulės mūšiui, akcentuodamas jo svarbą lietuvių tautai bei Šiaulių kraštui. Doc. R. Kvašytė kalbėjo apie lietuvių ir latvių vienybę, priminė 2000-ųjų metų faktus bei asmenis, kurie skatino Baltų vienybės dienos paskelbimą. Latviškai visus pasveikino Latvijos universiteto akademinės bibliotekos skaitmeninio projekto vadovas Valdis Mazulis. Išsaugotas senąsias baltų genčių dainas atliko sąsąaukoje viešėjęs Šiaulių universiteto folkloro ansamblis „Vaiguva“ (vad. D. Martinaitienė). Vakaro tamsoje skambėjo prūsų, latvių bei tarmiškos lietuvių dainos.

Sutartu laiku į dangų pakilo fejerverkai – šviesos ženklas, reiškiantis vienybę – esame čia, norime būti matomi, norime matyti ant artimiausių kalvų į baltų vienybės sąsąauką susirinkusius tautiečius.

Alina Šalavėjienė,
Vytauto Šalavėjaus ntrs.

Lietuvių telkiniuose

Su liepsnojančiais deglais eisena keliauja į Alkos kalną

ITALIJA

Italijoje gyvenantys jaunieji lietuviai viešai išsako savo pasipiktinimą melu ir neteisybe, smerkia autorę už klaidinančią informaciją užsienio skaitytojams. Spalio 13 dieną Lombardijos sostinėje pristatyta 1991 m. sausio 13-osios įvykius šmeižikiškai iškraipanti Galinos Sapožnikovos knyga Lietuviškas sąmokslas. Kaip žlugo Sovietų Sąjunga ir kas nutiko tiems, kurie bandė ją išsaugoti. Šiuo leidiniu Italijos visuomenei pateikiama sąmoningai klaidinanti ir faktais nepagrįsta Lietuvos istorijos versija. **Inf.**

HAMILTON, ON

Paminėtas pirmasis kunigystės jubiliejus

Spalio mėn. pradžioje Hamiltono Aušros Vartų parapijos tikintieji sveikino kleboną Paulių Rudinską su pirmu jo tarnystės Dievui ir žmonėms dešimtmečiu. Prieš 3,5 metų pradėjęs dirbti Aušros Vartų parapijoje jaunas klebonas aktyviai rūpinosi šventovės remonto darbais bei teikė paslaugas tikintiesiems. Erudicija ir žingeidumas pastumdė kun. Paulių toliau tęsti mokslus ir studijas. Jo pamokslai – tikras teologinių žinių lobynas, kuriuo kiekvieną sekmadienį jis dalinasi su parapijiečiais.

Klebonas kun. Paulius su AV parapijos taryba: (iš k.) Ronaldas Bartininkas, kun. Paulius, t-bos pirmininkė Aldona Stanaitienė, Alfredas Zorkus, Vida Virbickienė, Karolina Zanon

Po Mišių, kurių metu klebonas prisiminė savo dvasinio kelio pradžią, visi susirinko į Jaunimo centrą, kur laukė parapijiečių suruoštos vaišės, puokštė baltų rožių bei sveikinimai. Marijus Gudinskas, sveikindamas jaunąjį kleboną, linkėjo ilgai ir sėkmingai dirbti. Viešpaties vynuogyne dar daug dešimtmečių. Kun. Paulius padėkojo visiems susirinkusiems ir prisipažino, kad buvo maloniai nustebintas tokiu gausiu ir šiltu parapijiečių dėmesiu. **M.E.**

LONDON, ON

• Lapkričio 6, ateinantį sekmadienį, tuojau po 3 v.p.p. Mišių, parapijos salėje įvyks Londono lietuvių bendruomenės valdybos kviečiamas visos apylinkės metinis susirinkimas. Bus aptariami svarbesni einamieji reikalai. Prašome visus paskirti tą popietę susirinkimui ir artimesniam pabendravimui prie kavos ir pyragaičių vaišių.

• Sunkiai serga mūsų parapijietis Edmundas Albrechtas. Prašome visus savo maldose jį prisiminti.

• Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• Lapkričio 6, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Oną, Jurgį, Vincą Plioplių ir a.a. Oną Žemaitę.

Prie laužo ant Alkos kalno kalba doc. R. Kvašytė

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 115 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms 18%

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams 9%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Lietuviai Argentinos imigrantų šventėje

Šių metų rugsėjo ir spalio mėnesių savaitgaliais Berisso mieste vyko Imigrantų šventės. Į jas susirinko daugiau nei 100,000 žmonių iš visos Argentinos. Lietuvių draugija „Nemunas“ surengė didelę parodą, kurioje pristatė Lietuvos kultūrą, tradicijas, patiekalus. Berisso mieste veikia didelė lietuvių bendruomenė. Iki I-ojo pasaulinio karo čia buvo viena iš didžiausių Argentinos lietuvių kolonijų, į kurią atvyko apie 3,000 lietuvių.

Lietuvių draugija „Nemunas“ yra Imigrantų sąjungos narė ir jau 39-tus metus kasmet rengia Imigrantų šventę. Šią organizaciją sudaro 22 imigrantų bendruomenės. Šventės metu koncertavo garbės svečiai iš Lietuvos – Nidos kultūros ir turizmo informacijos centro „Agila“ liaudiškų šokių grupė „Kalnapiušė“. Provincijų imigrantų šventėje taip pat koncertavo „Nemuno“ lietuvių draugijos ansambliai: lietuvių vaikų šokių grupė „Skaidra“, lietuvių jaunimo šokėjų grupė „Nemunas“ ir lietuvių senjorų šokėjų grupė „Griaustinis“, kurie šoko penkiems tūkstančiams žiūrovų. Mūsų lietuvių draugija šventės metu pristatė lietuviškus patiekalus, kuriuos mielai pirkto šventės dalyviai ir svečiai. Buvo pardavinėjamas alus „Kaunas“, kurį čia gamina lietuvių imigrantų vaikai. Paskutinę šventės dieną vyko eiseną, kurioje dalyvavo daugiau nei devyniasdešimt bendruomenės narių tautiniais drabužiais. Jie žygiavo pagrindiniu Berisso miesto prospektu. Daugiau kaip 130 lietuvių bendruomenės narių šoko lietuviškus šokius. Grojo tautiška kapelija „Sutaras“. „Nemunas“ pristatė Gedimino pilies bokšto maketą.

Nidos „Kalnapiušė“ svečiuojasi pas Argentinos lietuvius, kartu su jais dalyvavo Imigrantų šventėje

Šoka Argentinos lietuvių grupė „Nemunas“

Mūsų bendruomenę šventėje atstovavo lietuvių vaikų bendruomenės karalienė Agustina Volpe Grilauskas iš Buenos Airių provincijos, lietuvių kolonijos karalienė Marianela Siperka, kuri iš visų tautų karalienių užėmė ketvirtą vietą. Marianela Siperka buvo išrinkta „Miss Simpatija“. Per šventę buvo pavaizduota, kaip imigrantai į Argentiną atplaukė laivu. „Imigrantų pristatymas – išlipimas iš laivo“ vaidinime dalyvavo lietuvių bendruomenės nariai, apsirengę to laikmečio drabužiais.

Vyko futbolo, tinklinio ir krepšinio turnyras, kur Lietuvos komanda sėkmingai pasirodė.

Berisso miesto savivaldybės meras dr. Jorge Nedela susitiko su šokių grupe „Kalnapiušė“.

Susitikimo metu dalyviai apsikeitė dovanėlėmis, ir Berisso miesto meras perskaitė pasirašytą dekretą „Municipalinis paveldas – liaudiškų šokių grupei „Kalnapiušė“.

Berisso miesto Garbės svečio vardas buvo suteiktas visiems „Kalnapiušės“ kolektyvo ir delegacijos nariams apsilankymo Berisso mieste metu. Nidos šokių grupė koncertavo trečiadienį Mar del Platos mieste „Auditorium“ teatre. Miesto savivaldybės meras Carlos Fernando Arroyo susitiko su šia šokių grupe, ir dalyviai apsikeitė dovanėlėmis. „Kalnapiušė“ aplankė ir lietuvių draugijas „Mindaugas“ Berisso mieste ir „Argentinos lietuvių centras“ sostinėje.

Inf.

Šiluvos Marijos koplyčios iškilmės...

Atkelta iš 4-o psl.

Nuostabu, kad jauniausia Adrija mielai stovėjo su „vyriausia“, sakykim, su manimi, ir tiek mudvi, tiek mes visi buvome vienodai atsidavę muzikai ir savo giliausias mintis išreiškėme giesmė. Neliko nei vienos sausos akytės, nei vieno abejojančio, kad esam daininga tauta ir, atsiremdami vienas į kitą, galime ir didžiausios bazilikos Amerikoje sienas pajudinti, ir kiekvieną klausančio širdį sujaudinti. Tai Dievo dovana!“ – savo padėką choristams baigė Dalia Viskontienė

“Gyvenime yra daug nuostabių akimirkų. Vašingtone Šiluvos koplyčios 50-čio paminėjimas buvo vienas iš jų, ir dar ilgai liks atmintyje“, – sako Rita ir Juozas Karasiejai. – Nors kelionė buvo ilga ir varginga, tačiau viskas praėjo pakilia nuotaika, kai prasidėjo procesija ir galingas jungtinis choras užgiedojo *Sveika, Marija*. Buvo sunku giedoti, nes balsas virpėjo, o per nugarąėjo šiltas drebulys. Tada pajutom pasididžiavimą, kad esame lietuviai, kad tokia maža lietuvių bendruomenė turi savo koplyčią didžiausioje

Amerikos katalikų bazilikoje. Didelė padėka priklauso rengimo komitetui ir ypač choro vadovams, kurie ruošė choristus, kurių giedojimas ne vienam išspaudė ašarą. Malonu buvo matyti didelį būrį dvasiškių ir lietuvių, atvykusių iš įvairių vietovių.”

Mišiolėlio pabaigoje surašyti dalyvavusieji chorai ir jų vadovai: Čikagos “Dainava” – Darius Polikaitis; Klyvlando “Exultate” – Rita Klitorienė; Filadelfijos “Laisvė” – Ilona Babinskienė; Toronto “Volungė” – Dalia Viskontienė. Visiems jiems, o ypač vyriausiai vadovei Ritai Čyvaitei-Klitorienei padėkos žodžiai ir šventės prisiminimai bus kartojami iki kito jubiliejaus.

Prelato E. Putrimo klausiu: o kas toliau? Prelatas tuoj pat liepia neužmiršti Marijos koplyčios Vašingtone ir dažniau ją lankyti, ir svarbiausia, prisiminti, kad “.... koplyčios šaknys – Lietuva, kur žmonės prie jos renkasi ne iš tradicijos, o iš tikėjimo. Mes irgi turime prisiminti, kad esame ne turistai, o pilgrimai. Marijos žodis tuomet buvo: “Čia kitados buvo garbinamas mano Sūnus, o dabar ariama ir sėjama”. Praėjo daug metų, bet Marijos rūpestis dar labai svarbus, nes mes dar ariam ir sėjam, tai ši tema ir čia, ir Lietuvoje labai svarbi”, – tęsia prelatas, baigdamas žodžiais “Mes turime būti šio šūkio misionieriais”.

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	SĄSKAITOS
1 metų "cashable" 1.30%	Taupomoji sąskaita 0.35%
1 metų 1.60%	Čekių sąskaita iki 0.25%
2 metų 1.75%	Amerikos dol. sąsk. 0.25%
3 metų 1.80%	Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 0.50%
4 metų 2.00%	
5 metų 2.15%	

RRSP, RRIF pensijų fondai	SUTEIKIAME
TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita	Studentų paskolas nuo 3.85%
	Asmeninės paskolas nuo 5.35%
	Sutarties paskolas nuo 6.85%

TFSA atviras, kintantis	0.85%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.85%	Su nekintančiu nuošimčiu	
1 metų	1.60%	1 metų	2.90%
2 metų	1.75%	2 metų	3.00%
3 metų	1.80%	3 metų	3.00%
4 metų	2.00%	4 metų	3.25%
5 metų	2.15%	5 metų	3.20%

SUTEIKIAME	Uždaras su kintančiu nuošimčiu 2.75%
• CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas	Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų 3.50%
• KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas	Ribotą kreditą su nekilnojamojo turto užstatu 3.35%

MŪSŲ ADRESAS	Darbo laikas:
3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30 Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00 Šeštadieniais 9:00 - 1:00 Sekmadeniais 8:30 - 12:45
ANAPILYJE	Darbo laikas:
Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3	Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00 Sekmadeniais 9:00 - 12:30

RUDENINIS

pasiūlymas

GIC

2.20%

16 mėnesių

investicijoms

tik naujiems įnašams

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

Pasiūlymo laikas ribotas

Waterside DENTAL

9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171 1252 Hurontario St. Mississauga, L5G 3H3 www.watersidedental.ca

(905) 785 3900 3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, L5N 0A5 www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Sutton

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Lietuvos kultūros žinios

FESTIVALIS "GAIDA"

Vilniuje spalio 21-28 d. vyko 26-asis tarptautinis festivalis "Gaida", rengiamas nuo 1991 metų ir pripažintas vienu ryškiausių naujosios muzikos forumų Europoje. Tai svarbiausias festivalis Baltijos šalyse. Išskirtinis jo bruožas – atvirumas visų tradicijų ir visų geografinių platumų muzikai. Į festivalį kviečiami žymiausi pasaulio atlikėjai, čia skamba ypatingos sėkmės sulaukę kūriniai. Čia skamba ir simfoninė, ir kamerinė muzika, taip pat alternatyvioji kūryba, elektroninė, klubinė, eksperimentinė muzika, muzikos teatro pastatymai, multimedijos projektai ir kt. Už reikšmingą veiklą festivalis "Gaida" 2015 priimtas į didžiųjų Europos šiuolaikinės muzikos festivalių asociaciją "Réseau Varèse", kuriai pri-

klauso Paryžiaus, Berlyno, Londono, Varšuvos, Oslo, Helsinkio, Porto, Vienos, Amsterdamo ir kitų miestų geriausi šiuolaikinės muzikos festivaliai ir svarbiausios muzikinės institucijos. Festivalio renginiai vyksta pagrindinėse Vilniaus koncertų salėse. Rengėjai – VŠĮ "Vilniaus festivaliai" ir Lietuvos kompozitorių sąjunga. Festivalio vadovas Remigijus Merkelys, koordinatorius Vytautas V. Jurgutis.

Šiais metais koncertavo viešnia iš Australijos Liza Lim, dirigentas Jonathanas Bernas, italų pianistas Emanuele Torquati, violončelininkas Francesco Dillonas, Slovakijos šiuolaikinės muzikos grupė "Quasars Ensemble", skambėjo ir lietuvių autorių V. Baltakio, V. Germanavičiaus, J. Janulytės ir kt. kūriniai.

TYRIMŲ CENTRAS RUMŠIŠKĖSE

Spalio 27 d. Lietuvos liaudies buities muziejus Rumšiškėse visuomenei, kultūros, medinio paveldo specialistų bendruomenei atvėrė atstatytą XVIII š. Aristavėlės dvaro rūmų duris. Vietos rado ir paroda, atspindinti dvaro buities kultūrą, ir, svarbiausia, Medinės architektūros paveldo konservavimo, tyrimų ir mokymų centras, kuris vykdys įvairias tyrimo ir švietimo programas.

Muziejininkai Vingaudas Baltrušaitis ir Ina Dringelytė pristatė muziejaus fonduose

saugomas dvaro baldų bei tekstilės kolekcijas. Kauno styginių kvartetas (vadovas Saulius Bartulis) ne tik džiugino renginio dalyvius muzika, bet ir „išbandė“ naują koncertinę erdvę.

Renginio metu vyko spaudos konferencija, kurios metu buvo aptarti lūkesčiai, uždaviniai, planai, siejami su muziejuje naujai atgimusiais Aristavėlės dvaro rūmais.

Šis tyrimų centras finansuojamas Europos ir Lietuvos lėšomis.

KULTŪROS MINISTERIJOJE LANKĖSE ICMEMO KOMITETO ATSTOVAI

Spalio 20 d. Kultūros ministerijoje lankėsi Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) tarptautinio Memorialinių muziejų, skirtų visuomenės nusikaltimų aukų atminimui, komiteto (ICMEMO) nariai. Susitikimo metu, kuriame dalyvavo ir Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus atstovai, kultūros viceministeris Romas Jarockis pristatė Kultūros ministerijos nuveiktus darbus bei prioritetus išsaugojant žydų kultūros

ir istorijos paveldą Lietuvoje. Komiteto nariai pasidalino įžvalgomis bei tarptautine patirtimi siekiant užtikrinti istorinės atminties išsaugojimą bei sudarant visuomenės kultūrinio raštingumo bei pilietinio ugdymo sąlygas muziejuose. Susitikimo metu buvo kalbėta ir dėl buvusios Vilniaus geto bibliotekos, esančios Žemaitijos g. 4, Vilniuje, tvarkybos bei pritaikymo kultūros reikmėms darbų finansavimo galimybių.

PAMINKLAS VYDŪNUI

Klaipėdoje, skvere tarp Bokštų ir Puodžių gatvių, iškils paminklas Vydūnui (1868-1953). Jo autoriai – ne Lietuvos, o Ukrainos skulptoriai. Jų sumanymas pripažintas geriausiu iš devynių konkursui pateiktų darbų. Jiems atiteko ne tik garbė, bet ir 2,500 eurų premija. Tikimasi, kad paminklas iškils 2018-aisiais, kai bus minimos filosofo, rašytojo, publicisto, Mažosios Lietuvos kultūros veikėjo 150-osios gimimo metinės. Seimas šiuos metus paskelbė Vydūno metais. Uostamiestyje seniai vyko ginčai, kur turėtų stovėti paminklas Vydūnui. Dauguma

jo gerbėjų tikėjosi, kad jis iškils Atgimimo aikštėje. Tačiau kol kas dar neaišku, kaip bus pertvarkyta buvusi Lenino aikštė. Skveras tarp Bokštų ir Puodžių gatvių yra miesto centre, šiek tiek nuošaliau nuo pagrindinės Herkaus Manto gatvės. Iniciatyvos pastatyti paminklą ėmėsi viešoji įstaiga „Mažosios Lietuvos kultūra“.

Pinigų paminklui tikimasi sulaukti iš respublikinės programos Vydūno gimimo 150 metų jubiliejui, taip pat bus renkamos privačių asmenų aukos. Aikštės sutvarkymui ir bronziniam paminklui prireiks maždaug 350,000 eurų.

Pagal Lietuvos spaudą parengė **Rima Žemaitytė-De Iuliis**

Į gimtinę – su spektakliu

Toronto lietuvių teatro studijos "Žalios lankos" išvyka Lietuvoje

Toronto lietuvių mėgėjų teatro studijos "Žalios lankos" istorija ne tokia jau ir ilga, tik 12 metų. Lankėmės dviejuose Šiaurės Amerikos lietuvių mėgėjų teatrų festivaliuose, kurie vyksta kas 4 metai Čikagoje. Apkeliavome Detroito, Čikagos, Kalgario, Hamiltono lietuvių bendruomenes. Šią vasarą teatro studija buvo pakviesta į Lietuvą dalyvauti keliuose teatrų festivaliuose. Jurbarko Konstantino Glinskio teatras pakvietė mus į savo kasmetinį festivalį *Senjorai ir jaunystė*, punskiečiai – į *Klojimų teatrų* festivalį, o Kelmėje dalyvavome *Žemaičių* festivalyje.

Pažintis su Jurbarko K. Glinskio teatru buvo užmegzta Čikagoje 2014 m. per Šiaurės Amerikos lietuviškų teatrų festivalį. Beveik tuo pačiu metu, 2015 m. pradžioje, atsitiktinumo dėka susitiko Toronto teatro studijos vadovas Darius Stasiulevičius su aktoriumi ir režisieriumi Ričardu Songaila, kuris pasisiūlė būti mūsų gastrolių Lietuvoje organizatoriumi ir vadovu, kuris yra bendravęs su "Aukuro" teatro režisierė Elena Dauguvietyte-Kudabiene. Turėdamas daug kontaktų teatro srityje, Ričardas susisiekt su įvairiais Lietuvos miestų teatrais.

Pirmasis mūsų kelionės taškas buvo Jurbarkas ir festivalis *Senjorai ir jaunystė*. Ten mus pasitiko Jurbarko miesto žiniasklaida. Torontietei, "Žalių lankų" aktoarei Milenai Ivaniukienei Jurbarkas ypatingas miestas, nes ji gimė ir augo šiame mieste. Žurnalistai skyrė daug dėmesio savo kraštiečiai. Gimtų vietų prisiminimai, pokalbiai vietiniam laikraščiui sujaudino visus. Vakare – šventiniai pietūs ir susitikimas su Jurbarko miesto meru Skirmantu Mockevičium bei susipažinimas su Konstantino Glinskio teatro aktoriais.

Kita diena – festivalis, kuriame pasirodė Kalvarijos, Punsko, Utenos, Jurbarko ir, žinoma, mūsų teatrai. Visi apdovanoti menininkų padarytomis teatrinėmis statulėlėmis. Mane apdovanoja už "Nuotaikingiausią spektaklį", Darių Stasiulevičių – kaip geriausią pagrindinį aktorį, Mileną Ivaniukienę – geriausią aktorę. Narimantui Botyriui tenka didžiausia garbė pradėti dainuoti Lietuvos himną prie Jurbarko krašto muziejaus Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną.

Kitą rytą Kidulių vinyne ragavome įvairių uogų vyno, aplankėme prie Nemuno vingio pilialkalnius ir pilis.

Kaunas – daugeliui mūsų iš teatro studijos „Žalios lankos“ gimtasis miestas, kuriame užaugome, ėjome į mokyklą, studijavome iki pat išvykimo į Kanadą. Todėl ir nusprendėme pasirodyti Kaune, atsidėkoti savo miestui ir savo artimiesiems. Lėlių teatre telpa 200 žiūrovų, pridėjus kėdžių šonuose, galima susodinti dar 50. Mūsų spektaklio žiūrėti atėjo virš 250 žmonių. Šis teatras turi nuostabiai malonią dvasią. Galbūt todėl, kad ten vaidinama daug vaikiškų spektaklių, o gal – kad jame patys aktoriai dirbė tame teatre virš 30 ar 40 metų.

Liepos 8 d. iš paties ryto keliaujame į Suvalkiją. Marijampolės dramos teatras remontuojamas, todėl mūsų pasirodymas vyko Marijampolės kultūros namuose, kurie talpina net 700 žiūrovų. Pagerbiame vieną iš pirmųjų Lietuvos teatro pradininkų režisierių Stasį Čaikauską ir jo žmoną pianistę Tiją: aplankėme ir pagerbėme jo kapą bei atidengėme garbės lentą ant namo, kuriame jis gyveno. Ta proga meras Vidmantas Brazys pasakojo mums ir kitiems svečiams – aktoarei Elvyrai Žebertavičiūtei, filmų direktoriui Gyčiui Lukšiui bei miesto teatro vadovams – apie miesto savivaldybę ir kaip ji puikiai gyvuoja. Merui mes padovanojome „Žalių lankų“ marškinėlius, kepurę ir puodelį su Kanados simboliais. Kapinėse pagerbėme Stasį Čaikauską ir jo žmoną Tiją, prie kurių kapo jau laukė jų vaikai. Po to turėjome skubėti į vaidinimą.

Kol mūsų pasirodymo pabaigoje Marijampolėje neuždegė salėje šviesų, mes nelabai ir supratome, kiek žmonių salėje yra. Negaliu aprašyti to jausmo, kuris mus visus apėmė pamačius pilną salę žiūrovų. Ir balkonas, ir parteris buvo pilnas. Mūsų spektaklį žiūrėjo 800 žmonių. Kažkas nerealaus

Iš kairės: Jurbarko K. Glinskio teatro vadovė ir režisierė Danutė Budrytė-Samienė, "Žalių lankų" aktorė Milena Ivaniukas, "Žalių lankų" vadovė Daiva Botyrius

ir nenusakomo.

Marijampolė ne taip toli nuo Punsko, ir mes greitai atsirandame Lenkijoje, kur, mūsų nuostabai, visur lietuviški kaimų pavadinimai. Na, o Punske tai viskas lietuviška: visi skelbimai, parduotuvių pavadinimai, viskas – Lietuva. Galėčiau dar labai ilgai pasakoti apie visų teatrų eiseną per Punsko gatves su kapela priešakyje, apie visus klijavimo teatrus iš Anykščių, Seinų, Jurbarko, Punsko. Labai džiaugiuosi, kad galėjome iš arti pamatyti Punską ir jo nuostabius lietuvius.

Paskutinis mūsų sustojimas Žemaitija, Kelmė. Žemaičių festivalis vyko Kelmės dvaro sodyboje. Buvo įdomu, nes scena buvo pastatyta lauke, po didžiuliu ąžuolu. Labai neįprasta. Žiūrovai sutiko mus labai maloniai, juokėsi iš širdies, negailėjo plojimų ir komplimentų. Kaip ir visur, vaišino skaniais pietumis ir vakariene, apnakvino gražioje sodybose.

Ar nors vienas iš mūsų galėjo kada pagalvoti, kad mes grįšime į savo gimtą miestą ir vaidinsime Laisvės Alėjoje, Kauno lėlių teatre? Ar Milena galėjo kada pagalvoti, kad grįš į gimtąjį Jurbarką ir vaidins profesionalioje scenoje, vaikišcios gimtomis gatvėmis kaip aktorė? Arūnas vaidins savo gimtajame Punske. Narimantas – Marijampolėje. Mums visiems tas "miestelis" su mūsų pasirodymais turėjo labai svarbią reikšmę, ir tai mes priėmėme su didžia padėka ir nuolankumu. Dabar, kai atsigręžiu atgal, aš matau, kad mes kiekvienas dirbome darbą. Tai nebuvo gastrolės su puota ir šokiais. Mes kiekvienas jautėme atsakomybę atstovauti savo naujus namus – Kanadą. Visur buvome minimi pirmi ir labai pagarbiai, visur reikėjo atsakinėti į žurnalistų klausimus, visur turėjome būti pasitempę. Didžiujosi kiekvienu "Žalių lankų" aktoriumi dėl jų ištvermės, išlaikyto orumo. Aktoriai – tai Darius Stasiulevičius, Ieva Naujokaitytė-Paransevičienė, Milena Ivaniukienė, Narimantas Botyrius, Arūnas Paransevičius, Daiva Botyrius, Rita Stasiulevičienė, šešiolikmetė Lina Botyrius.

Mums patiems ta kelionė buvo tiesiog sapnas, nukritęs iš dangaus kaip didelė staigmena. Gal todėl mes ir buvome paprasti, prieinami, malonūs ir neišskėlę galvų Kanados Toronto lietuvių bendruomenės nariai.

Mūsų kelionė nebūtų įvykus be rėmėjų. Nuoširdžiausia padėka kasmetiniam, pagrindiniam rėmėjui Kanados lietuvių fondui. Be jų paramos neįvyktų daug renginių. Ačiū, kad suteikėte šiais metais galimybę nuvykti į Lietuvą ir parodyti, kad lietuvių kalba ir teatras gyvuoja Kanadoje.

Taip pat dėkojame Prisikėlimo, "Paramos", "Talkos" lietuvių kredito kooperatyvams už finansinę paramą mūsų teatro studijai.

Daiva Botyrius, lietuvių teatro studijos „Žalios lankos“ vadovė ir režisierė

EstDocs festivalis Toronte

Lapkričio 4-8 d.d. *Bloor Hot Docs* kino teatre (Toronto, 506 Bloor Str. W) vyks estų dokumentinių kino filmų festivalio renginiai. Jau 8 metus šio festivalio rengėjai kviečia susipažinti su įdomiausiais kino dokumentiniais kino filmais, sukurtais apie Estiją arba estų kino kūrėjų. Žiūrovai paprastai išrenka vertingiausią kino kūrinį, kuriam būna skirta Otto Rannamae premija. Kas nespėjo pasižiūrėti festivaliui pristatytų kino filmų, gali juos

rasti *YouTube*.

Lapkričio 4-ąją, festivalio atidarymo vakarą, bus parodyta latvių kino režisieriaus Jurio Pakalninš *The Master Plan*. Jame pasakojama apie Rusijos strategiją it tikslus informaciniame kare namuose ir užsienyje. Kremliaus propagandos mašina veiksmingai dirba kai kuriose Europos valstybėse, surasdama silpniausius grandis, namuose varžydamą nepriklausomą žiniasklaidą, steigdamą valstybines įstaigas, supriešindama

gyventojus, vertinant Vakarus, palaikydama nostalgiją rusų bendruomenėse užsienyje, su-rasdama priešų visur. *Gala* vakaro programa: mokamas baras – 6.30 v.v.; apdovanojimų išklmė – 7.30 v.v., filmas – 8.30 v.v. Šio vakaro programoje dalyvaus ir pokalbį ves politikas Chris Alexander, buvęs Kanados federacinės vyriausybės 2013-2015 m.m. pilietybės ir imigracijos ministeris.

Visi rodomi dokumentiniai kino filmai yra įgarsinti anglų kalba arba turi ekrane angliškus užrašus. Kviečiame pasižiūrėti *EstDocs* festivalio kino filmų.

Inf.

Lietuvių telkiniuose

Karaliaučiaus kraštas

Pedagogų konferencija Tilžėje

Kiekvieną rudenį Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojai renkasi į tradicinę konferenciją. Šiemet ji jubiliejinė – dešimtoji. Į ją Karaliaučiaus srities regioninės lietuvių kalbos mokytojų sąjungos pirmininkas Aleksas Bartnikas sukviėt narius, švietimo įstaigų vadovus, Lietuvos konsulatų, Švietimo ir mokslo ministerijos atstovus.

Tilžės vaikų darželio „Šaltinėlis“ lietuviškos grupės vaikučiai susirinkusius sveikino dainelėmis ir šokiais. Juos ruošė auklėtojos Regina Kapkova ir Irina Bojeva. Mus svetingai priėmė Tilžės turizmo ir informacijos centras. Jelena Kurina iš Tilžės miesto švietimo valdybos džiaugėsi, kad jubiliejinė konferencija vyksta jų mieste, padėkojo už vasaros stovyklą „Palikimas 3“ Šventojoje.

Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus specialistė R. Ramanauskienė, atvežusi ir dovanėlių, linkėjo mokytojams sėkmės darbe. Su švente sveikino Lietuvos konsulas Tilžėje Bronius Makauskas, Raminta Gecevičienė, Lietuvos generalinio konsulato Kaliningrade kultūros atašė, T. Kliučnikova, Lazdynų švietimo skyriaus viršininkė dėkojo Pilkalnio vidurinės mokyklos ir Lazdynų vaikų ir jaunimo namų direktorėms, ansamblio „Malūnėlis“ vadovams už idėją triušą.

Asociacijos pirmininkas A. Bartnikas kalbėjo apie li-tuanistines tradicijas Karaliaučiaus krašte. Anksčiau lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvai veikė 25-iose mokyklose, dabar – tik 17. Gastų rajone gyvena nemažai lietuvių, lietuvių kalbos moksleiviai mokėsi 5-iose mokyklose, šiuo metu nebėra nė vienos. Ragainės rajone lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvai veikia tik dviejose mokyklose – Ragainės 2-ojoje ir Kraupiško vidurinėse. Prieš trejus metus dirbo 24 lietuvių kalbos mokytojai, dabar – 19. Bet srityje lietuvių kalbos

besimokančių moksleivių skaičius nesumažėjo, šiemet mokosi 919. Lietuvių kalba dėstoma Baltijos I. Kanto universitete Karaliaučiuje ir Regioniniame pedagoginiame institute Įsrutyje. Lietuviškos klasės yra Karaliaučiaus 35-ajame licejuje. Lietuvių kalbos ir etnokultūros fakul-

lietuvių kalbos mokytojų asociacija.

A. Bartnikas pristatė vaikų kūrybinės stovyklos „Palikimas 3“ sukurtą animacijos ir muzikos filmą „Rėzaniumas“ ir papasakojo, kodėl buvo pasirinktas Liudvikas Rėza. L. Rėzos gimtąjį Karvaičių kaimą užpustė smėlis, todėl stovyklautojai perteikė jo gyvenimą, piešdami smėliu, nes smėlis – judėjimo, amžinybės, nepatikimumo simbolis. Filmą sudaro dvi dalys, pirmoji dalis

Konferencijos dalyviai Tilžės geležinkelio stotyje

tatyvai veikia Karaliaučiaus 4-ojoje vidurinėje ir 40-ojoje gimnazijoje, internate – licejuje, Tilžės 3-ojoje pagrindinėje ir Vaikų kūrybos centre bei kitose švietimo įstaigose. A. Bartnikas kalbėjo ir apie problemas. Viena jų – mokytojų trūkumas. Prieš 5-erius metus iš Lietuvos važinėjo 13 mokytojų, dabar – tik 4. Regioninio pedagoginio instituto Įsrutyje docentė T. Koroliovą paminėjo, kad šiais mokslo metais 145 trečio ir ketvirto kurso studentai mokosi lietuvių kalbos. Institutas glaudžiai bendradarbiauja su srities

animacinė, antrojoje atskleista nepaprasta L. Rėzos asmenybė, jame penkios kompozicijos, penki mitai. Filmas skirtas šio kilnaus žmogaus 240-osioms gimimo metinėms.

Koncertavo Pilkalnio vaikų folkloro ansamblis „Malūnėlis“. Tilžės turizmo ir informacijos centro direktorė organizavo ekskursiją po miestą. Konferenciją rėmė Mažosios Lietuvos lietuvių draugija ir Mažosios Lietuvos fondas.

Emilija Algudė Bukontienė, Kraupiško vidurinės mokyklos mokytoja

PARAMA Scholarship Program is now accepting applications.

Details in branch or visit parama.ca

Deadline is
Feb 1, 2017
Apply Today!

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI

RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

1.20%
Kasdieninių
palūkanų
taupomoji
sąskaita

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau

PARAMA
www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

Earn 3% on an Early Bird TFSA Deposit

Set aside your 2017 TFSA contribution now and earn 3% interest until December 31st, 2016.
Deposits automatically convert to a TFSA in January, 2017.

www.parama.ca

Conditions may apply. Contact us for more information

MARGUTIS Parcels

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For free pick up in your area call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at

Tel (905)-383-1650

OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

A†A

LIUCINAI MATULEVIČIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiu velionės sūnų Algį Jonaitį, jo žmoną Ramūnę Sakalaitę –Jonaitienę bei visus jų artimuosius. Skaudžios netekties valandomis su Jumis maldose –

Česlovas Senkevičius

Su giliu liūdesiu pranešame apie skaudžią netektį – per paskutinius keletą mėnesių išeivija neteko trijų iškilių asmenybių, lietuviškos kultūros puoselėtojų, tautinių šokių mylėtojų ir mokytojų, Lietuvių tautinių šokių instituto ilgamečių narių Jadvygos Reginienės, Genovaitės Breichmanienės ir Galinos Gobiienės.

A†A

JADVYGA REGINIENĖ,

sulaukusi 92 metų, mirė š. m. rugpjūčio 31 d. Šokių grupės „Lazdynas“ (Rochester) vadovė (1963-2000), Laisvojo pasaulio lietuvių VII šokių šventės (Cleveland) meno vadovė, LTŠI valdybos narė (1982-1988) paskutiniu metu gyveno Bostone, palaidota Rochester, NY. Liūdi sūnus ir dukra su šeimomis bei artimieji Amerikoje ir Lietuvoje.

A†A

GENOVAITĖ
BREICHMANIENĖ,

beveik sulaukusi 97 metų, mirė š. m. rugsėjo 27 d., pa-

laidota Kanadoje (Mississauga, Ont.). Šokių grupės „Gyvataras“ (Hamiltonas) steigėja, vadovė, mokytoja ir širdis (1950-2000), Laisvojo pasaulio lietuvių IV ir VIII šokių švenčių meno vadovė, knygų *Suk suk ratelį* ir *Mylėjom Lietuvą iš tolo* autorė bei ilgametė Kanados LB veikėja. Liūdi sūnus Gediminas Breichmanas ir dukra Giedrė Szpiech su šeimomis, Kanados ir JAV lietuvių bendruomenės bei pažįstami Lietuvoje.

A†A

GALINA GOBIENĖ,

beveik sulaukusi 94 metų, mirė š. m. spalio 1 d. Detroit. Ji buvo šokių grupės „Šilainė“ steigėja, vadovė, mokytoja ir širdis (1949-1987), Laisvojo pasaulio lietuvių V šokių šventės meno vadovė, LTŠI pirmininkė (1978-1988). Liūdi sūnus Linas Gobis su šeima, Detroito lietuvių bendruomenė, artimieji Amerikoje ir Lietuvoje.

Visos trys garbingos ir mielos asmenybės, gimusios, augusios ir mokytojavusios Lietuvoje, su didele meile sugebėjo per tautinius šokius perduoti lietuviškos kultūros tradicijas jaunesnėms kartoms Amerikoje ir Kanadoje. Jų šviesus atminimas ir nuoširdus pasišventimas tautinių šokių tradicijų puoselėjimui išeivijoje liks visų šias iškilią moteris pažinojusiųjų širdyse.

*Lietuvių tautinių šokių institutas/
Lith. Folk Dance Institute Inc.*

Lithuanian House is looking for a talented, ambitious and dedicated Manager who is accountable to the Board of Directors and is responsible for day-to-day operations and development. This involves supervision of staff, acting as a resource to the Executive Committee and liaison with a community.

This is a full-time salaried management position, which requires a flexible schedule including some weekends.

Qualifications:

- Post-secondary education and related experience in management, business, sales and marketing.
- Familiar with larger Community Centre operations.
- Excellent administrative, public relations, and business skills.
- Excellent verbal written and communication skills.
- Proficient in Microsoft Word, Excel and PowerPoint.
- Demonstrated problem-solving skills in the community setting
- Valid driver's license.

Submit a cover letter addressing these qualifications and your resume no later than December 5th by email to LNpersonnelcommittee@gmail.com

Mintys apie žmones ir gyvenimą

■ Mes mylime žmones ne tiek už gera, kurį jie mums padarė, kiek už gera, kurį jiems padarėme mes. Ne, blogiausiu atveju mes juos mylime ir už viena, ir už kita. Ir čia nėra nieko blogo. Natūralu, kad esi dėkingas tam, kuris tau leidžia bent sykį būti geresniam, negu esi. Taip mes pagerbiame ir pašloviname geresnio žmogaus idėją.

Albert Camus, prancūzų rašytojas

■ Ką mes suvokiame kaip pavasarį, Dievui atro-

do kaip trumpa virš žemės švystelėjusi šypsena. Žemė tada atrodo lyg kažką prisimenanti, vasarą ji visiems apie tai pasakoja, paskui pasidaro protingesnė ir pasineria į didelę rudens tylą, kurioje atsiveria vienatvė.

Rainer Maria Rilke, austrų poetas

■ Nė vienam žmogui nepavyksta atsitiktinai rasti išmintingą gyvenimo kelią. Visą laiką, kol gyveni, privalai mokytis gyventi.

Seneka

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų

PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. **(416) 769-0674**

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

DABAR YRA GERA

PROGA PARDUOTI

namą/condo, kai yra aukščiausios

kainos ir **GERIAUSIA**

PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi

Pažadu gerą patarnavimą

TEODORAS STANULIS, B.A.

Broker RE/MAX WEST REALTY

Mob. **416-879-4937**, namų **416-231-4937**

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

Spausdintas laikraštis – dar ne viskas! Žengiame kartu ir elektroniniais takais...

www.tevzib.com

Tėviškės žiburių tinklalapis laukia Jūsų apsilankymo!

Ten rasite informacijos apie lietuvių pasaulyje, jaunimą, vietinę veiklą, prenumeratas, skelbimus ir daug daugiau. Turinys keičiasi kas savaitę, o ir galite pasiskaityti nesenstančių žinių įvairiomis temomis.

Pasižiūrėkite ir į mūsų Facebook puslapį, ten irgi yra įdomu pasidairyti.

Prisirašykite prie "mėgėjų"!

Maratonas Čikagoje

Čikagos bėgikai ir sirgaliai po varžybų

I. Astromskaitės ntr.

Čikaga, JAV. Spalio 9 d. lietuviai tradiciškai dalyvavo Čikagos maratone – net 24 tautiečiai prisijungė prie lietuviškos komandos, būrys žiūrovų taip pat palaikė sportininkus lietuviškame sirgalių punkte. Šiais metais lietuviai bėgimą skyrė Lietuvos laisvės gynėjų atminimui.

Apdovanojimo iškilmėje dalyvavo ir kalbėjo Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Sportininkams įteikti Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjungos (ŠALFASS) proginiai medaliai ir lietuviški suvenyrai. Ypatingų sveikinimų sulaukė jau 10-tą Čikagos maratoną nubėgęs Artūras Juronis.

Greičiausiai lietuvių komandoje šiais metais maratoną nubėgo iš Lietuvos atvykęs Simonas Sturys (03:13:43), o moterų grupėje – Rita Jasenauskas (03:45:03). Iš anks-to į lietuvišką komandą užsiregistravusiems sportininkams buvo padovanoti vienodi bėgimo marškinėliai su užrašu „Lithuania“ ant krūtinės ir jų vardu ant nugaros.

Bėgimas „Lietuviai Čikagos maratone“ vyksta nuo 2009 m. Šiais metais jį surengė generalinis konsulas Čikagoje kartu su Čikagos lietuvių bėgimo klubu. L.M.

Lietuvos krepšininkams – naujas treneris

Lietuvos krepšinio federacija (LKF) įvardijo trenerio Jono Kazlausko įpėdinį vyrų krepšinio rinktinėje. Juo tapo su studentų rinktine dirbęs, krepšinio klubui „Neptūnas“ vadovaujantis, ir vienu iš perspektyviausių Lietuvos trenerių laikomas Dainius Adomaitis.

LKF Vykdomojo komiteto posėdyje buvo iškelta ir Rimo Kurtinaičio kandidatūra, bet daugiau balsų (10 iš 14) surinko D. Adomaitis.

D. Adomaitis, 42, trenerio karjerą pradėjo 2009 metais kaip Slupsko „Energa Czarni“ (Lenkija) vyr. trenerio padėjėjas, vėliau perėmė komandos vairą. 2012 metais jis tapo Vloclaveko „Anwil“ (Lenkija) vyr. treneriu. Po to 2012-2014 metais dirbo Vilniaus „Lietuvos ryto“ vyr. trenerio padėjėju, vėliau tapo komandos treneriu, tačiau pareigose išsilaikė neilgai. 2014-2015 metais treniravo Utenos „Juventus“ ekipą, o 2015 metais stijo prie Klaipėdos „Neptūno“ vairo. Su šiuo klubu ir susijusios svariausios stratego pergalės: 2015 m. BBL ir LKL turnyruose užimtos trečiosios vietos, o praėjusiame Lietuvos čempionate jis nuvedė komandą į baigmines varžybas, kur pralaimėta Kauno „Žalgiriui“.

Atakuojančio gynėjo ir lengvojo krašto pozicijose žaidęs buvęs krepšininkas per sportinę karjerą yra laimėjęs daugybę apdovanojimų: 1996 m. Europos jaunimo čempionas, su Kauno „Žalgiriu“ laimėjo Europos taurę (1998 m.),

Naujasis Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės treneris Dainius Adomaitis

Lietuvos čempionatą (1997, 1998, 1999 m.), tapo NEBL čempionu, su Vroclavo „Slask“ – Lenkijos čempionu (2001, 2002 m.), su Rygos „Barons“ – Lenkijos čempionu (2008 m.) ir iškovojo FIBA Europos taurę (2008 m.). Taip pat jis padėjo Lietuvos krepšinio rinktinę iškovoti 2000 m. Sidnėjaus olimpinį žaidynių bronzos medalius. Per ketverius metus dukart Europos pirmenybių sidabrą su Lietuva laimėjęs treneris Jonas Kazlauskas iš pareigų pasitraukė pasibaigus olimpiniam ciklui. Vykdomojo komiteto posėdyje patvirtintos ir kitų rinktinių vyriausiųjų trenerių kandidatūros. Moterų krepšinio rinktinės treneriu tapo Pasvalio „Pieno žvaigždžių“ vyr. treneriu praėjusiame LKL sezone dirbęs 33-ėjų Mantas Šernius.

Inf.

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR

Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.comwebsite: www.LinaKuliavas.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

KL Fondas šiais metais paskyrė per KLB
\$14,000

Kanados lietuviškoms

MOKYKLOMS
Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuviškos veiklą ir išlaikymą!

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS
Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

 Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com
ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

 Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Angie
SALVAITIS
BROKER

DIRECT 705-446-6428
OFFICE 705-445-8500 ext. 251
EMAIL angiesalvaitis@icloud.com
WEB www.homesgeorgianbay.com

ANAPILIO
parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį, rudeninės kapinių lankymo dienos proga, Vėlinių pamaldos 2 v.p.p. buvo Lietuvos kankinių šventovėje. Pamokslą sakė diak. dr. Kazimieras Ambrozaitis ir giedojo “Guostės” choras iš Lietuvos. Kapinių lankymo dienos pietus ruošė mūsų parapijos administracinė sekcija Anapilio salėje.

• Ateinantį savaitgalį grįžtame prie žiemos laiko: naktį iš lapkričio 5, šeštadienio, į lapkričio 6, sekmadienį, laikrodis atsukamas valandą atgal.

• Ateinantį sekmadienį bus renkama antroji rinkliava kunigų pensijų fondui – *Shepherds’ Trust*.

• Prašome tėvelius registruoti savo vaikučius pasiruošimo Pirmajai komunijai pamokoms sekmadieniais zakristijoje, o kitu metu – skambinti į kleboniją tel. (905) 277-4320. Pamokos prasidės lapkričio 6, sekmadienį, po Mišių.

• Lapkričio 4 d. yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną po 8.30 v.r. Mišių – Šventoji valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• Knygelių *Žodis tarp mūsų* lapkričio-gruodžio laida jau gauta, ir ją platina Birutė Matulaitienė sekmadieniais po Mišių parapijos salėje.

• Lapkričio 6, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už Vasiliauskų ir Zenkevičių mirusiųosius.

• Lapkričio 6, sekmadienį, Vasagoje Mišios 2 v.p.p. už a.a. Algį ir Vandą Ulbinus.

• Lapkričio 5, šeštadienį, Delhi Mišios 2 v.p.p. už a.a. Agnietę ir Praną Pargauskus.

.....
Baigiasi vasaros laikas
.....
Primename, kad po savaitės baigiasi dienos šviesos taupymo laikas. **Lapkričio 6, sekmadienį, 2 v.r.,** reikia pasukti laikrodžio rodykles viena valanda atgal.
.....

DVIEJŲ ASMENŲ šeima, gyvenanti Toronte, Lawrence Ave /Bathurst St. rajone, ieško moters iki 55 m. amžiaus, mokančios anglų arba rusų kalbas, kuri gyventų kartu, atliktų namų ruošos darbus ir prižiūrėtų 2 šunis. Teirautis tel. 416-414-8644

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7v.r- 5v.p.p.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 x 26 dienos metu.

TORONTO

PRISIKĖLIMO
parapijos žinios

• Lapkričio 1 d. – Visų Šventųjų diena; gruodžio 2-4 d.d. Advento rekolekcijos; gruodžio 4 d. skautų Kūčios; gruodžio 11 d. kalėdinis koncertas; gruodžio 16 d. stovyklos “Kretinga” Advento susikaupimas.

• Lapkričio 6, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už Murnikų šeimos mirusius; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už novenai pavestas sielas; už a.a. Mariją ir Antaną Štuikius; už a.a. Moniką Bumbulienę (22 m.) ir Mary White (25 m.); už a.a. Kazimierą, Ireną ir Bronių Ardavičius; už a.a. Juozą ir Juliją Racevičius; už a.a. Oną ir Vytautą Marcinkevičius; už Beresnevičių šeimos mirusius; už Kanados lietuvių fondo mirusius narius; už a.a. Genovaitę Tunkūnienę; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

MAIRONIO
mokyklos žinios

• Visų klasių nuotraukos bus daromos lapkričio 5 d.

• Spalio 29 d. aštuntos kl. mokiniai ir jų mokytojos R. Žemaitytė De Iuliis ir N. Sendaitė aplankė Šv. Jono kapines Anapilio sodyboje. Tenai jie pasimokė apie Vėlines.

• Tą pačią dieną įvyko mūsų mokyklos sueiga salėje 11.30 v.r. Vedėja L. Puteris pasveikino visus ir paprašė sugiedoti Kanados ir Lietuvos himnus. Po to pakvietė ketvirtos kl. mokinius ir mokytojas I. Patkačiūnienę, R. Labokienę ir tikybos mkt. R. Saplienę dėl Vėlinių maldelių. Vedėjos padėjėja D. Kuraitė supažindino su lietuvių Vėlinių papročiais. Br. Aurelijus trumpai pakalbėjo apie Vėlinių ir Visų Šventųjų dienas. Buvome

Su Halloween sveikinimais Tėviškės žiburių redakciją aplankę Mississaugos Northridge darželio auklėtiniai ir auklėtojos A. Trussow ntr.

IŠGANYTOJO
parapijos žinios

• Lapkričio 6, sekmadienį, pamaldos vyks 9.30 v. r. Po jų bus vaišės.

• Lapkričio 12, šeštadienį, pradedant 9 v.r., vyks parapijos šventovės ir kiemo darbo diena. Reikia savanorių rudens darbams.

• Lapkričio 20, sekmadienį, 9.30 v.r., mirusiųjų minėjimo pamaldos. Po jų vyks Moterų draugijos susirinkimas. Visi, norintieji prisiminti mirusius šeimos narius, prašome iš anksto pranešti parapijos klebonui tel. 905-270-3723.

• Spalio 26 d. mirė Irena Šernaitė-Meiklejohn, sulaukusi 83 metų amžiaus. A.a. Irena bus pašarvota *Turner & Porter, Peel Chapel*, prie 10 kelio Mississaugoje. Lankymas vyks ketvirtadienį, lapkričio 3, vakare. Gedulingos pamaldos vyks penktadienį, 11 v.r., ten pat, *Turner ir Porter, Peel Chapel*, Mississaugoje.

• Spalio 30, sekmadienį, pamaldose buvo prisiminta a. a. Edita Gavėnaitė-Šernienė, kuri gimė 1928 m. vasario 14 d. Klaipėdoje ir mirė 2013 m. spalio 28 d. Loretto, Ontario, palikusi liūdinčius vyrą Gytį Martyną Šerną, dukras Astą, Vidą ir Silviją ir vaikaičius: Dainą, Vyta, Eriką, Aleksą, Romą, Sereną ir Andrių bei seserį Gerdą Sillaots.

apsupti žvakučių jų pagerbimui. Septintos kl. mokiniai įdomiai paskaitė po posmelį apie Vėlines. Užbaigė sueigą patys mažiausieji – jaunesniųjų darželis, mkt. N. Gudaitienės ir J. Biskytės globojami, ir vyresniųjų darželis, mkt. J. Dzemionienės ir R. Balaišienės globojami, pašoko ir padainavo apie vorą. Atsisveikinant ved. L. Puteris ir jos pad. D. Kuraitė išdalino po saldainį mažesniems. **Živilė**

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Mūsų parapijos metinė šventė bus lapkričio 13, sekmadienį. Mišios 11 v.r., meninė programa nuo 12.30 iki 1.30 v.p.p. Pirmoje programos dalyje – poetas ir muzikas Raimundas Filipavičius (Ray Filip), o antroje dalyje – jungtinis lietuvių, anglų ir prancūzų choras (dirigentas Manuel Blais). Pietūs 1.30 v.p.p. Bus loterija. Kaina \$25 suaugusiems, nuo 7 iki 17 m. amžiaus – \$10, iki 6 m. amžiaus – nemokamai. Dalyvaukime visi!

Lapkričio 6, sekmadienį, per 10.30 v.r. Mišias kalbės misionierė Soeur Rita Toutant, SMNDA, kas antrus metus siunčiama Montrealio arkivyskupijos. Paremkime jos kongregaciją ir visus misionierius.

Šv. Kazimiero parapija ruošia tradicinius grybų pietus lapkričio 6, sekmadienį, po 12 v.p.p. Mišių; kaina \$20. Paremkime mūsų kaimyninę parapiją ir dalyvaukime!

Inf.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Sveikiname Montrealio lietuvių choro narius, ypač kleboną kun. Paulių Mališką ir mūsų parapijietį Alfredą Pališaitį, kurie spalio 28 d. dalyvavo jungtiniame chorų Marijos giesmių koncerte St-Malachy's šventovėje. Taip pat dėkojame mūsų buvusiai parapijietei Mildai Ruffo už koncerto organizavimą.

Lapkričio 6, sekmadienį, po 12 v.p.p. Mišių, parapijos salėje bus tradiciniai Šv. Kazimiero parapijos grybų pietūs. Klebonas ir parapijos komitetas kviečia visus dalyvauti ir paremti parapiją ir atnešti laimikių loterijai. Bus šilti pietūs ir mokamas vyno baras. Prašome iš anksto užsisakyti vietas skambinant Alice Skrupskis tel. 514-257-6761 arba Nijolei Šukienei tel. 514-593-6859. Pietų kaina \$20.

Lapkričio 13, sekmadienį, yra Aušros Vartų parapijos pietūs, visi kviečiami dalyvauti. Prašoma įsidėmėti: tą dieną Šv. Kazimiero šventovėje Mišios bus aukojamos 10 v.r.

Lapkričio 20, sekmadienį, Šv. Onos draugija ruošia vaišes parapijos salėje po 12 v.p.p. Mišių. Visi yra kviečiami dalyvauti, narės yra prašomos atsinešti savo knygutes ir užmokėti metinį mokestį.

MZ ir JA

LITAS Montrealio lietuvių
kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)
Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.
1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.

Kviečiame aplankyti parodą!

Kanados lietuvių muziejuje-archyve spalio 28 d. atidaryta Montrealio dailininkų kūrybos paroda. Joje pristatomi 10 Montrealio lietuvių menininkų kūrybiniai darbai. Paroda **Montrealio lietuvių dailininkų kūryba** veiks **sekmadieniais ir trečiadieniais iki lapkričio 20 d. 11 v.r. – 4 v.p.p.** Kviečiame aplankyti muziejų – archyvą ir susipažinti su lietuvių menininkų kūryba. **KLMA**

KLJS Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga
With musical group Park Eddy
Su muzikos grupe Park Eddy
lapkričio 12 d * prisikėlimo parapija
November 12 * Resurrection Parish
6 v.v.
Vakarienė ir šokiai \$50
Dinner & Dancing \$50